

ZALAEGRSZEG MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERÉTŐL

8901 Zalaegerszeg, Kossuth L.u.17-19. Telefon: 92/502-106, fax: 92/311-474
Email: mayor@zalaegerszeg.hu

..... napirendi pont

ELŐTERJESZTÉS

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
2024. május 16-i ülésére

Tárgy: Tájékoztató a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról

Előterjesztő: Balaicz Zoltán polgármester

Készítette:

Polgármesteri Kabinet

Farkas Veronika intézményfenntartó szakreferens *Farkas V.*

Nyakas Tünde intézményfenntartó szakreferens *NYT.*

Salamon-Farkas Szabina ifjúsági és közművelődési szakreferens *S.F.*

Szociális és Igazgatási Osztály

Kondákor Klaudia sk. csoportvezető

Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ

Zsolnai Judit sk. intézményvezető

Zalaegerszegi Egyesített Bölcsődék

Prenner Zsuzsanna sk. intézményvezető

Tárgyalta: Szociális, Lakás és Egészségügyi Bizottság
Humánigazgatási Bizottság
Roma Nemzetiségi Önkormányzat

A közgyűlésre meghívást kap: Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ
Zsolnai Judit intézményvezető
zsolnai.judit@zegcsgyk.hu
Zalaegerszegi Egyesített Bölcsődék
Prenner Zsuzsanna intézményvezető
egyesitettbolcsi@zalasam.hu

Törvényességi és tartalmi-formai szempontból ellenőrizte:

Önkormányzati Osztály
Gönczi Veronika

Tisztelt Közgyűlés!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése szerint „A települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.”

A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményeit - a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. sz. melléklete - az alábbiak szerint határozza meg:

- „1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
 - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
 - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
 - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
 - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
- 4-5.
6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.
7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).
8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.
9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.)”

A jelzett tartalmi követelmények figyelembevételével készítettük el a gyermekvédelem helyzetéről szóló 2023. évi beszámolót:

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének¹ megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A pénzbeli és természetbeni ellátások közül a helyi önkormányzat a gyermekvédelmi törvény alapján a *rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt* köteles biztosítani. Ezen felül önként vállalt feladatként önkormányzati rendelet alapján egyéb támogatást is megállapíthat. Városunkban a szociálisan rászorulóknak által elérhető támogatások köre nem változott: *gyermekéltéztetési támogatást, Bursa Hungarica ösztöndíjat, egyszeri nevelési juttatást, valamint átmeneti segílyt* igényelhetnek. A zalaegerszegi állandó lakcímmel rendelkező újszülött gyermek részére pedig kérelem nélkül, alanyi jogon *újszülött gyermekek támogatását* biztosítunk.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások körébe tartozik a gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek napközbeni ellátása (bölcsődei ellátás, családi napközi, házi gyermekfelügyelet) és a gyermekek átmeneti gondozása (helyettes szülő, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona).

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátás nem az önkormányzat hatáskörébe tartozó feladat.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések a gyámhivatal hatáskörébe tartoznak. (a gyermekek védelembe vételével kapcsolatos feladatok, a családba fogadás, az átmeneti és tartós nevelésbe vétel, nevelési felügyelet elrendelése, utógondozás, az utógondozói ellátás elrendelése, az ideiglenes hatályú elhelyezés)

A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el az egészségügyi szolgáltatást nyújtók (házi orvos, védőnői szolgálat); a család- és gyermekjóléti központok; a köznevelési intézmények; a rendőrség; az ügyészség; a bíróság; a pártfogó felügyelői szolgálat, az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek, a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása, a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok, a munkaügyi hatóság.

A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében a gyermekvédelmi rendszerben közreműködő személyek, szolgáltatók, intézmények, hatóságok kötelesek egymással együttműködni, egymást kölcsönösen tájékoztatni. (pl. jelzőrendszer útján)

¹ veszélyeztetettség: Gyvt. 5. § n): olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza

I. DEMOGRÁFIAI ADATOK:**A zalaegerszegi népesség megoszlása
2021-2023.**

Életkor [év]	2021. december 31.			2022. december 31.			2023. december 31.		
	Férfi	Nő	Összesen	Férfi	Nő	Összesen	Férfi	Nő	Összesen
0-3	869	762		795	707	1502	756	694	1450
4-6	721	664	1631	708	639	1347	677	588	1265
7-14	1913	1837	1385	1922	1796	3718	1902	1802	3704
15-17	772	709	3750	770	745	1515	775	729	1504
18-24	1694	1558	1481	1669	1536	3205	1716	1540	3256
25-29	1448	1306	3252	1377	1279	2656	1311	1212	2523
30-34	1621	1584	2754	1586	1493	3079	1501	1455	2956
35-39	1760	1771	3205	1693	1706	3399	1685	1628	3313
40-44	2311	2294	3531	2112	2118	4230	1956	1971	3927
45-49	2600	2538	4605	2694	2634	5328	2698	2712	5410
50-54	2032	2117	5130	2112	2105	4217	2158	2123	4281
55-59	1570	1778	4149	1626	1849	3475	1713	1928	3641
60-64	1686	2104	3348	1620	1993	3613	1536	1875	3411
65-69	1885	2678	3790	1857	2616	4473	1807	2536	4343
70-74	1480	2144	4563	1488	2190	3678	1518	2277	3795
75-	1788	3398	3624	1798	3519	5317	1861	3662	5523
Összesen:	26150	29242	5186	25827	28925	54752	25570	28732	54302

Forrás: Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal népesség nyilvántartása

A korosztályok aránya átrendeződést mutat: a fiatalabb népesség aránya csökkenést, ugyanakkor a 18-24 éves korcsoport némi emelkedést mutat a 2022. évhez képest. A 45-59 évesek aránya szintén növekedést, míg az 60-64 évesek aránya további csökkenést.

Az időskorú lakosság aránya továbbra is jelentős mértékben emelkedik, ez a tendencia egy előregedő társadalom képét vetíti előre. A változás nem csak Zalaegerszegen mutatkozik, hanem országosan is ez a jellemző.

**A zalaegerszegi lakóhellyel rendelkező újszülöttek száma
2016-2023.**

Év	Újszülöttek száma
2023	331
2022	336
2021	453
2020	426
2019	439
2018	478
2017	477
2016	465

Forrás: Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal népszámlálás nyilvántartása

A vizsgált időszakban 2018-ig emelkedett az zalaegerszegi lakóhellyel rendelkező újszülöttek száma, majd egy átmeneti csökkenést követően a 2021. évben növekedett, 2022-ben azonban nagy mértékben csökkent a vizsgált korosztály száma, és ezt nem haladta meg a 2023. évi születésszám sem.

II. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL NYÚJTOTT PÉNZBELI ÉS TERMÉSZETBENI GYERMEKVÉDELMI ELLÁTÁSOK:

A pénzbeli és természetbeni ellátások közül a gyermekvédelmi törvény alapján a települési önkormányzat jegyzője szociális rászorultságtól függően *rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt* állapít meg. Ezen felül önként vállalt feladatként az önkormányzat helyi rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a gyermek illetve fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel települési támogatásokat biztosíthat.

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése a szociálisan rászorulóknak számára adható támogatások fajtáit, a jogosultság feltételeit, valamint az eljárás szabályait a *települési támogatásról és a gyermekvédelmi ellátásokról szóló 7/2022. (III.18.) önkormányzati rendeletében* határozta meg. Ennek alapján rendszeres támogatásként *gyermekétkeztetési támogatás*, eseti jelleggel pedig *egyszeri nevelési juttatás*, valamint *átmeneti segély* állapítható meg.

A *Bursa Hungarica ösztöndíjak elbírálása* Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat elbírálásának rendjéről szóló szabályzata alapján történik.

Fenti támogatások az alacsony jövedelemmel, tartósan megélhetési problémákkal küzdő családokat érintik, átmeneti segéllyel pedig azokat a családokat tudja támogatni az önkormányzat, ahol a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó, valamint az iskoláztatás kiadásaihoz szorulnak anyagi segítségre.

A Nemzedékek kézfogás támogatásokról szóló 14/2023. (IV.24.) önkormányzati rendelet alapján alanyi jogon történik az *újszülött gyermekek támogatása*.

II. 1. A gyermekvédelmi törvényben szabályozott ellátások

II. 1. 1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A támogatás célja segíteni az anyagi okok miatt veszélyeztetett családokat abban, hogy a gyermeki jogokkal összhangban képesek legyenek gyermekeik családban történő ellátására. A kedvezmény alapján ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetést, egyéb feltételek fennállása esetén szünidei gyermekétkeztetést, pénzbeli támogatást, valamint a törvényben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeket vehetnek igénybe a jogosultak.

A támogatás megállapítását nevelési-oktatási intézmény, gyámhatóság, más családvédelemmel foglalkozó intézmény, illetve természetes személy vagy a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó társadalmi szervezet is kezdeményezheti.

A jogosultságot a szülő, a gyám, vagy a nagykorú gyermek részére lehet megállapítani. Kedvezményben részesülhet:

- a kiskorú,
- a nagykorú, 23 évesnél fiatalabb, a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató gyermek,
- a 25 évesnél fiatalabb, felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató gyermek.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény egy évre történő megállapításának feltétele a szociális rászorultság, ami jövedelmi és vagyoni szempontú vizsgálatot jelent.

Jövedelmi viszonyai alapján veszélyeztetett az a gyermek, ahol a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének² 165 %-át (47.025,-Ft). Azokban az esetekben, amikor a gyermeket a törvényes képviselő egyedül neveli, a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, 23 év alatti és középiskola nappali tagozatán, vagy 25 év alatti és felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul, a rászorultság jövedelmi határa a szociális vetítési alap összegének 180 %-a (51.300,- Ft).

A jogosultságnak vagyoni feltétele is van: a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó vagyon - hasznosítható ingatlan, jármű, vagyoni értékű (pl. haszonélvezeti) jog - értéke nem haladhatja meg külön-külön számítva a szociális vetítési alap összegének (28.500,-Ft) húszszorosát (570.000,-Ft), vagy együtt számítva annak hetvenszörösét (1.995.000,-Ft). Nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben a szülő vagy a tartásra köteles más törvényes képviselő életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általuk lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra vagy tartós betegségekre tekintettel fenntartott gépjármű.

A jegyző a kedvezményt egy évre, de legfeljebb a gyermek 23., illetve 25. életévének betöltéséig állapítja meg. A támogatás alapvetően természetbeni ellátás, mellyel a bölcsődés, az óvodás, és általános iskolás korúak a gyermekétkeztetést ingyenesen, a középiskolások 50 %-os kedvezménnyel vehetik igénybe. Pénzbeli támogatást két alkalommal (augusztusban és novemberben) alanyi jogon kapnak. Ennek összege gyermekekenként 6.000,-Ft, a hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében 6.500,- Ft.

Az elmúlt évben 204 kiskorú, és 7 fiatal felnőtt, összesen 211 gyermek részesült rendszeres

² A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet 7. § (1) bekezdése alapján: „(1) A szociális vetítési alap összege 28500 forint.”

gyermekvédelmi kedvezményben (2023. december 31-én nyilvántartott adat). Közülük azok esetében, ahol a szülő alacsony (legfeljebb alapfokú) iskolai végzettséggel rendelkezik, munkanélküli, vagy a gyermek fejlődéséhez szükséges lakáskörülmények nem biztosítottak, a gyermek *hátrányos* vagy *halmozottan hátrányos helyzete* is megállapítható. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak alapösszegű, a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, illetve fiatal felnőttek emelt összegű pénzbeli ellátásra jogosultak. Alapösszegű támogatást augusztusban 90, novemberben 68, emelt összegű támogatást augusztusban 142, novemberben pedig 130 gyermek számára utalt az önkormányzat. Fedezetét - 2.836 e Ft-ot - a központi költségvetés biztosította.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, a gyermek tartására köteles családba fogadó gyámul kirendelt hozzátartozó *kiegészítő pénzbeli ellátásra* jogosult, ha nyugellátásban, időskorúak járadékában, illetve egyéb nyugdíjszerű ellátásban részesül. Összege havi 6.270,- Ft. A jogosultság megállapítására 2023. évben nem került sor.

II. 2. Az önkormányzat rendeleteiben szabályozott gyermekvédelmi ellátások

II. 2. 1. Gyermekétkeztetési támogatás

Az intézményi gyermekétkeztetés költségéhez nyújt támogatást az önkormányzat azon családok részére, ahol anyagi nehézségek következtében az étkezési térítési díj kifizetése gondot jelentett, tehát ha a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladta meg a szociális vetítési alap összegének 220 %-át (62.700,- Ft), egyszülős családok esetében a szociális vetítési alap összegének 295 %-át (84.075,-Ft), és vagyonuk nincs. A támogatás egy évre szól és összege étkezési naponként 350,-Ft, melyet utólag közvetlenül a családoknak utalunk. A tavalyi évben érintett 18 család (26 gyermek) az év során átlagosan 24.594,-Ft díj megfizetése alól mentesült, a kifizetett hozzájárulás összesen 443 e F-ot tett ki.

II. 2. 2. Bursa Hungarica ösztöndíj

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszert a Kormányzat 2000 őszén hirdette meg az önkormányzatok számára. Célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőfokú tanulmányainak támogatása. A pályázat elbírálása során tanulmányi eredmény nem vehető figyelembe, illetve a megállapítás egyéb feltételhez, kötelezettség vállalásához (pl. letelepedés, munkavállalás) sem köthető. Önkormányzatunk a program indulásától kezdve minden évben részt vett a pályázati rendszerben.

Az „A” típusú ösztöndíjat a nappali tagozatos hallgatók két félévre, a „B” típusút az utolsó éves, érettségi előtt álló középiskolások, illetve diplomával nem rendelkező és felsőoktatási intézménybe felvételt még nem nyert érettségizettek hat félévre nyerhették el, ha a pályázó háztartásában az egy főre jutó jövedelem nem haladta meg a szociális vetítési alap összegének 400 %-át (114.000,- Ft) és vagyonuk nincs.

A Bursa Hungarica ösztöndíjat elnyert új nyertes pályázók száma 14 fő. Az év közbeni 30 %-os jövedelmi értékhatár emelés a kívánt hatást nem érte el, a pályázók száma nem növekedett. Az évente két alkalommal tanulmányi félévet megelőzően egy összegben kiutalt ösztöndíjakra fordított összes önkormányzati forrás 1.250 e Ft volt, így a fiatalok mintegy átlagosan 14.355,- Ft támogatásban részesültek.

II. 2. 3. Egyszeri nevelési juttatás

A kedvezményben részesülők a gyermeket nevelő családok legalacsonyabb jövedelmű rétegét képezik, ezért önkormányzatunk a karácsonyi ünnepekre tekintettel gyermekeként 11.400,- Ft összegű *egyszeri nevelési juttatást* folyósított. A támogatást 108 család kapta meg (197 gyermek). A támogatást külön igényelni nem kellett.

II. 2. 4. Átmeneti segély

Az átmeneti segély azoknak a jövedelmi és vagyoni helyzetük alapján rászorulóknak tekinthető családoknak nyújt segítséget, akik elemi kár, váratlan esemény miatt létfenntartásukat veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerültek és a felmerült többletkiadáshoz családi támogatásra sem számíthatnak. Átmeneti megélhetési problémákhoz, váratlanul felmerülő kiadásokhoz az első fokon eljáró polgármester összesen 53 esetben állapított meg eseti jelleggel átlagosan 47.955,- Ft összegű *átmeneti segélyt*. Kifejezetten a gyermeknevelés kiadásaihoz 5 család (beiskolázás, nyári tábor és szemüvegvásárlás költségeinek mérséklésére) összesen 199 e Ft támogatásban részesült.

II. 2. 5. Újszülött gyermekek támogatása

A támogatással az önkormányzat a szülőknek a gyermekszületéssel kapcsolatos kiadásaihoz kíván hozzájárulni. Külön kérelem nélkül jogosult rá minden anyakönyvezett, újszülött gyermek, akinek állandó lakóhelyeül a lakcímnnyilvántartásba zalaegerszegi lakcím került bejegyzésre. A támogatás természetbeni ellátásként, vásárlási utalvány formájában vehető igénybe. A gyermekeként 30.000,- Ft összegű utalványt 349 újszülött törvényes képviselője vehette át.

II/A.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása jegyzői hatáskörben

A törvény értelmében a jegyző a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítására irányuló kérelem esetén az alábbi tényezők fennállását vizsgálja:

- a család nehéz anyagi helyzetét, amit a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igazol;
- a szülő, vagy családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettségét;
- a szülő, vagy családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottságát;
- az elégtelen lakáskörülményeket;
- azt a körülményt, hogy a család szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben él-e.

Abban az esetben, ha a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságon kívül egy további feltétel megléte állapítható meg, az a hátrányos helyzet, ha két további feltétel megvalósul, az a halmozottan hátrányos helyzet fennállását jelenti.

Ennek alapján ingyenes szünidei étkeztetésre, a már említett emelt összegű pénzbeli támogatásra, valamint többféle kedvezményre válik jogosulttá a gyermek.

Az elmúlt évben jegyzői hatáskörben újonnan 80 hátrányos helyzetű és 61 halmozottan hátrányos helyzetű gyermek jogosultságát állapítottuk meg. Ebből a hátrányos helyzetet 70 esetben a szülő alacsony iskolai végzettsége, 9 esetben munkanélkülisége, 1 esetben az elégtelen lakókörnyezet alapozta meg. A halmozottan hátrányos helyzetűek körében 22 családban valamely szülő alacsony iskolai végzettségű és álláskereső, 33 gyermek családjában munkanélküliség és rossz lakáskörülmények igazolódtak, valamint 6 gyermek esetén mindhárom körülmény igazolódtott.

A fentiekén túl a gyámhivatal hatáskörébe tartozó nevelésbe vétel, valamint a tanulói,

hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt számára nyújtott utógondozói ellátás önmagában megalapozza a halmozottan hátrányos helyzet fennállását. Adatokat erről a Zalaegerszegi Járási Hivatal, mint érintett hatóság tud adni a saját gyermekvédelmi feladatainak értékelésében.

II/A/2. Szünidei gyermekétkeztetés

Az önkormányzatok kötelező feladatát jelentő szünidei gyermekétkeztetés kiterjed az iskolai szünidő (téli, tavaszi, nyári, őszi) időszakára, valamint a bölcsőde és óvoda zárva tartása idejére is. A szünidei gyermekétkeztetés keretében az önkormányzatnak – a szülő, törvényes képviselő kérelmére – a napi, egyszeri, déli meleg főétkezést kell ingyenesen biztosítani a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 13/B. §-a szerint a települési önkormányzat jegyzője írásban tájékoztatja azon hátrányos helyzetű és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek szülőjét vagy más törvényes képviselőjét, akinek gyermeke tekintetében a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet az adott év

a) szeptember 1-jén fennáll, az évközi szünet időtartamára eső szünidei gyermekétkeztetés igénybevételének lehetőségéről, az igénybevétel módjáról, valamint a szünidei gyermekétkeztetés biztosításának időtartamáról, helyszínéről és módjáról minden év szeptember 15-éig,

b) május 1-jén fennáll, a nyári szünet időtartamára eső szünidei gyermekétkeztetés igénybevételének lehetőségéről, az igénybevétel módjáról, valamint a szünidei gyermekétkeztetés biztosításának időtartamáról, helyszínéről és módjáról minden év május 15-éig.

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Címzetes Főjegyzője a jogszabályban meghatározottak figyelembevételével tájékoztatta az érintetteket a szünidei gyermekétkezéssel kapcsolatos tudnivalókról.

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata 2023. évben az alábbiak szerint szervezte meg a szünidei étkeztetést:

Tavaszi szünet:

A szünidei gyermekétkeztetés biztosításának időtartama:

2023. április 6. és 11. (iskolai tavaszi szünet 2 munkanapja)

A szünidei gyermekétkeztetés igénybevételének helyszíne:

Zalaegerszegi Landorhegyi Sportiskolai Általános Iskola
8900 Zalaegerszeg, Landorhegyi u. 12.

A szünidei gyermekétkeztetés igénylők száma:

3 fő

Nyári szünet:

A szünidei gyermekétkeztetés biztosításának időtartama:

2023. június 21. és 2023. augusztus 18. (43 munkanap az iskolai nyári szünet ideje alatt)

A szünidei gyermekétkeztetés igénybevételének helyszíne:

Zalaegerszegi Kölcsey Ferenc Gimnázium
8900 Zalaegerszeg, Rákóczi Ferenc utca 49-53. (Az iskola étkezője)

A szünidei gyermekétkeztetés igénylők száma:

31 fő

Őszi szünet:**A szünidei gyermekétkeztetés biztosításának időtartama:**

2023. október 30., 31., 2023. november 2., 3. (iskolai őszi szünet 4 munkanapja)

A szünidei gyermekétkeztetés igénybevételének helyszíne:

Zalaegerszegi Kölcsey Ferenc Gimnázium

8900 Zalaegerszeg, Rákóczi Ferenc utca 49-53. (Az iskola étkezője)

A szünidei gyermekétkeztetés igénylők száma:

0 fő

Téli szünet:**A szünidei gyermekétkeztetés biztosításának időtartama:**

2023. december 22., 27., 28., 29.; 2024. január 2., 3., 4., 5. (iskolai téli szünet 8 munkanapja)

A szünidei gyermekétkeztetés igénybevételének helyszíne:

Kaffka Margit Tagkollégium

8900 Zalaegerszeg, Puskás T. u. 2.

A szünidei gyermekétkeztetés igénylők száma:

3 fő

A szünet időtartamára eső munkanapokon a déli meleg főétkezés helyben történő elfogyasztása 11-12 óra között. (Ha az étel helyben történő elfogyasztását a gyermek előre nem látható hiányzása, betegsége vagy egyéb ok akadályozza, a részére biztosított ételt a szülő elvihette.)

III. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL BIZTOSÍTOTT SZEMÉLYES GONDOSKODÁST NYÚJTÓ GYERMEKJÓLÉTI ELLÁTÁSOK:

III. 1. GYERMEKEK NAPKÖZBENI ELLÁTÁSA

A bölcsőde intézménye a 3 éven aluli gyermekek gondozását, nevelését, harmonikus testi-szellemi fejlődését elősegítő személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti intézmény.

Zalaegerszegen a gyermekek napközbeni ellátását az önkormányzat által fenntartott 4 bölcsőde, jelenleg 396 férőhellyel biztosítja.

Emellett önkormányzati fenntartásban 64 óvodai csoport működik. Az önkormányzat által fenntartott óvodákon kívül városunkban működik a Szombathelyi Egyházmegye által fenntartott Szent Család Óvoda 5 óvodai csoporttal, mely köznevelési szerződés keretében részt vesz a városi óvodai feladatellátásban, továbbá a Zalaegerszegi Montessori Általános Iskola és Óvoda és a Zalai Waldorf Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola kettő-kettő óvodai csoporttal.

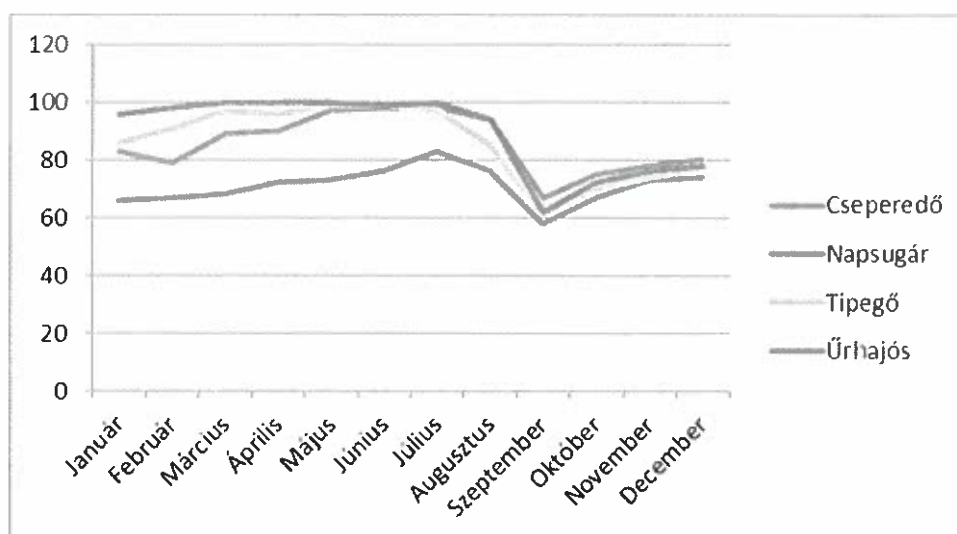
A Zalaegerszegi Egyesített Bölcsődék (Z.E.B.) engedélyezett férőhelyszáma: 396 fő

A férőhelyek 4 tagbölcsődében az alábbiak szerint oszlanak meg:

- Cseperedő bölcsőde: 96 fő – 8 csoport (4 részleg)
- Napsugár bölcsőde: 110 fő – 6 csoport (3 részleg)
- Tipegő bölcsőde: 82 fő – 6 csoport (3 részleg)
- Úrhajós bölcsőde: 108 fő – 8 csoport (4 részleg)

	feltöltöttség (%)			
	Cseperedő	Napsugár	Tipegő	Űrhajós
Január	83	66	86	96
Február	79	67	91	98
Március	89	68	97	100
Április	90	72	96	100
Május	97	73	99	100
Június	98	76	99	99
Július	98	83	97	100
Augusztus	94	76	85	94
Szeptember	67	58	61	62
Október	75	67	70	72
November	78	73	74	76
December	80	74	77	78

	feltöltöttség (%)				
	Cseperedő	Napsugár	Tipegő	Űrhajós	Z.E.B.
2019	86	61	87	81	79
2020	72	70	82	84	77
2021	74	68	87	82	78
2022	85	57	83	87	78
2023	86	71	86	90	83

A 2023. évi feltöltöttség havonkénti és bölcsődénkénti közös jellemzői az előző évekhez hasonlóan az alábbiak:

- ✓ a januártól márciusig az előző évekhez hasonlóan alakult: folyamatos egyenletes gyermeklétszám növekedés
- ✓ a következő hónapokban stagnálás figyelhető meg
- ✓ szeptemberben újabb jelentős csökkenés, ami a gyermekek óvodába való egyszerre történő eltávozásából adódik
- ✓ ezt követően pedig szeptembertől a feltöltöttség lassan, egyenletesen növekszik az újonnan érkezők beszoktatásával.

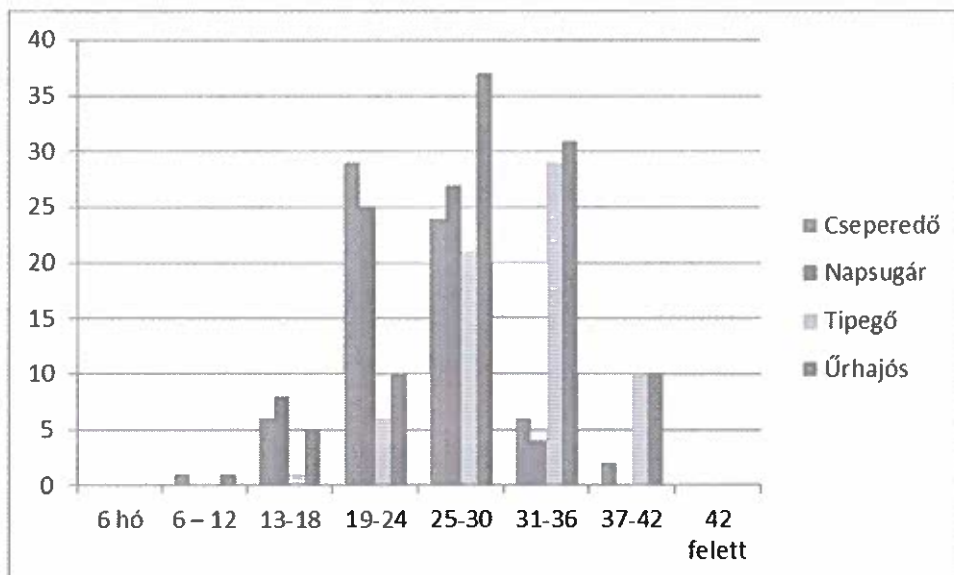
A korábbi években tapasztalt feltöltöttségi tendencia:

- ✓ a Napsugár bölcsődében egész évben nem volt elérhető a teljes feltöltöttség, stagnál a bölcsőde kihasználtsága
- ✓ a felvételt kért gyermekek tekintetében lényegesen kevesebb alkalommal kértek a szülők halasztást a bölcsőde megkezdésére.

2023 évben új tendenciák nem jelentek meg.

A bölcsődékbe felvett gyermekek életkor szerinti megoszlása 2023. december 31-én

2023	6 hó	6 – 12	13-18	19-24	25-30	31-36	37-42	42 felett	összesen
Cseperedő		3	13	31	20	10			77
Napsugár		1	2	10	34	23	12		82
Tipegő			2	5	20	29	7		63
Úrhajós		2	2	7	44	22	6		83
Z.E.B.	0	6	19	53	118	84	25	0	305
		2%	6%	17%	39%	28%	8%	0%	

A tagbölcsődék tapasztalatai alapján:

- ✓ A gyermekek életkori megoszlása a korábbi évekhez képest **elmozdulást** mutat az alacsonyabb életkorok felé, a GYED extra hatása kezd megmutatkozni a bölcsődei ellátást igénybe vevők körében: az elmúlt években a **2 év alattiak aránya** 9-15 % között mozgott, 2021-ben ez 24 % **2022-ben már 32 % volt**, 2023-ban újra 24 %, továbbá az évközi rendkívüli kérelmet benyújtó szülők gyermekei között magasabb számban vannak 06 – 12 hónapos gyermekek, ez a csoportbeosztásokban okoz változásokat év közben
- ✓ Legnagyobb számban a 2-3 évesek vannak jelen (arányuk a 2 év alattiak növekvő számával párhuzamosan csökken)
- ✓ A 3 év felettiek aránya az előző évhez képest csökkent

A bölcsődei ellátottak szociális helyzete

2023-ban a különböző jogcímenek ingyenes étkezésre jogosultak száma az alábbiak szerint alakult:

2023	Cseperedő	Napsugár	Tipegő	Úrhajós	Z.E.B.
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	3		3	2	8
Tartós beteg, fogyatékos	5	4	1	3	13
Nagycsaládos	19	21	12	23	75
Nevelésbe vett	2	3			5
Testvér tartós betegsége fogyatékosága jogán	2	1	2	1	6
Jövedelem alapján	43	39	48	51	181
Összesen	74	68	66	80	288

2023 évre vonatkozó egész éves adatok szerint az ingyen étkezők aránya trendszerűen változást nem mutat:

ingyen étkezők aránya	Cseperedő	Napsugár	Tipegő	Úrhajós	Z.E.B.
2023	48%	47%	49%	48%	48%
2022	51%	45%	44%	42%	46%
2021	41%	51%	44%	42%	44%
2020	47%	46%	48%	43%	46%
2019	52%	53%	43%	47%	49%

A tapasztalatok az ingyenes bölcsődei étkeztetésről továbbra is kedvezőek. A szülők több esetben, amikor jövedelmi viszonyaikban változás állt be, és a családban az egy főre jutó jövedelem meghaladta a jogosultsági összeget, visszamondták az ingyenes bölcsődei étkeztetésre szóló igényüket.

Sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek a bölcsődékben

2018 januárjától a költségvetési törvény a SNI gyermekek ellátásáért 200 % normatívát biztosít a bölcsődéknek támogatásként. (2 főként számítanak a bölcsődei csoportokban.) Az ellátott SNI gyermekek száma változást nem mutat.

SNI	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Cseperedő	7	7	4	1	3	3	2	3	6	7
Napsugár	3	11	4	2	6	5	6	7	5	9
Tipegő	0	2	5	4	3	5	11	14	6	3
Úrhajós	3	5	6	7	5	10	9	7	4	3
Z.E.B.	13	25	19	14	17	23	28	31	21	21

2023-ban *21 fő sajátos nevelési igényű* gyermek nevelését gondozását látták el integrált csoportokban a tagbölcsődékben. Az elmúlt évek kedvező tapasztalatai, a megszerzett többlettudás és gyakorlat birtokában a bölcsődék bátrabban vállalják SNI gyermek integrációját. Ezzel együtt bővülnek a sajátos nevelési igények típusai is.

Hosszú évekre visszanyúló hagyománya van a bölcsődék és a Zala Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Zalaegerszegi Tagintézménye korai fejlesztésben dolgozó szakemberei együttműködésének. Ezt erősítette, hogy 2012 szeptemberétől azon bölcsődében elhelyezett SNI gyermekek esetében, akiknek szülei dolgoznak, a szakszolgálat (még a törvényi kötelezés előtt) vállalta a korai fejlesztő foglalkozásoknak a bölcsődében való megtartását. Szorosabbá vált így az együttműködés a fejlesztő szakemberek és a kisgyermeknevelők között, több alkalom adódik konzultációra, ami a bölcsődei integráció minőségét javítja.

Jelenleg egy tagbölcsődében dolgozik szakgondozónő gyógypedagógiai asszisztens végzettséggel.

A szakszolgálat szakemberei – amennyiben azt a gyermek fejlődése szempontjából kedvezőnek ítélik meg – egyre gyakrabban javasolják a családoknak a bölcsődei ellátás igénybe vételét azon gyermekek számára, akiknek fejlődése egy vagy több területen elmarad az életkorának megfelelő fejlődési szinttől.

Az alapellátáson túli szolgáltatások továbbra is népszerűek a szülők körében. A Zalaegerszegi Egyesített Bölcsődék tagbölcsődéiben az alábbi ellátások működnek:

- **Játszóház:** minden tagbölcsődében heti két óra időtartamban a bölcsődébe nem járó gyermekek számára egész évben
- **Időszakos gyermekfelügyelet:** az üres férőhelyeken a bölcsődébe nem járó gyermekek számára a Napsugár bölcsődében külön csoportszobában, a többi bölcsődében az üres férőhelyeken a bölcsődei csoportszobákban
- **Sószoba:** mind a négy bölcsődében működik, szolgáltatásait a bölcsődébe járó gyermekeknek nyújtja

A szolgáltatásokból befolyt bevételt a bölcsődék saját céljaik megvalósítására, rendszerint eszközfejlesztésre fordítják. Az időszakos gyermekfelügyelet szolgáltatásunk a korábbi évekhez hasonlóan népszerű volt a szülők körében minden bölcsődében, sokszíniük azok az élethelyzetek, melyekben ezt a szolgáltatásunkat igénylik.

Az alapellátáson túli szolgáltatások bevételei – mutatva az irántuk megnyilvánuló növekvő igényeket – a 2020 évet megelőző időszakban jelentős növekedést mutattak. 2020-21 évben a szolgáltatások szünetelése kapcsán a bevételek kb. a szokásos bevétel negyedére estek vissza. 2022 májusától újra indultak szolgáltatásaink.

III. 2. GYERMEKEK ÁTMENETI GONDOZÁSA

Az elmúlt évben a gyermekek átmeneti gondozása területén változás nem történt, szervezése továbbra is a Gyvt. alapján történik. A törvény szerint a gyermek átmeneti gondozása megszervezhető

- a működtető által kijelölt helyettes szülőnél,
- a gyermekek átmeneti otthonában, vagy
- a családok átmeneti otthonában.

A Gyvt. 40.§. (2) bekezdése szerint „A gyermekjóléti szolgálat - összehangolva a

gyermeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal - szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. Tevékenysége körében a 39. §-ban és a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) 64. § (4) bekezdésében foglaltakon túl

- a) folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- b) meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,
- c) az ellátási területén közreműködik a kormányrendeletben meghatározott európai uniós forrásból megvalósuló program keretében természetben biztosítható eseti vagy rendszeres juttatás célzott és ellenőrzött elosztásában,
- d) szervezi a - legalább három helyettes szülőt foglalkoztató - helyettes szülői hálózatot, illetve működtetheti azt, vagy önálló helyettes szülőket foglalkoztathat,
- e) segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,
- f) felkérésre környezettanulmányt készít,
- g) kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését,
- h)³
- i) biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,
- j) részt vesz a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában,
- k) nyilvántartást vezet a helyettes szülői férőhelyekről.”

III. 2. 1.

Helyettes szülő:

Önkormányzatunk 2011. január 1. napjától kezdődően a gyermekek átmeneti gondozásának biztosításáról a Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálat intőzmény keretein belül gondoskodik az alábbiak szerint:

Ellátás típusa: gyermekek átmeneti gondozása

Ellátás formája: önálló helyettes szülői ellátás

Ellátási terület: Zalaegerszeg MJ város közigazgatási területe

Férőhely: 3

Ellátást nyújtók: 2 fő helyettes szülő, 3 férőhellyel

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezetője, mint helyettes szülői koordinátor, nyilvántartást vezet, szakmai tanácsadást nyújt, ellenőriz.

2023. évben gyermek helyettes szülőnél való elhelyezésére nem volt igény.

III. 2. 2.

A **Családok Átmeneti Otthonát** (férőhelyszám: 40) Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzatával kötött ellátási szerződés értelmében a Magyar Vöröskereszt Zala Vármegyei Szervezete működteti.

A Családok Átmeneti Otthona folyamatos munkarend szerint működő bentlakásos intőzmény, amely a gyermekjóléti alapellátás keretében átmeneti gondozást biztosít. Az otthontalanná vált szülő kérelmére az intőzményben helyezhető el a gyermek és szülője, akiknek elhelyezés hiányában lakhatásuk nem biztosított és így a gyermeket el kellene választani szülőjétől.

Feladata a gyermekvédelmi törvény és a végrehajtó rendeletei szerint az otthontalanná vált

³ hatálytalan

vagy bántalmazott család együttes elhelyezése, a válsághelyzetben lévő várandós anya elhelyezése, illetve az átmeneti gondozás biztosítása.

Az intézmény célja, hogy átmeneti időre biztonságos és stabil háttérrel nyújtson az otthontalanná vált családok, gyermekes anyák, krízishelyzetbe került kismamák számára gyermekeik neveléséhez, gondozásához.

Az intézmény feladatait a *Gyvt.*, valamint a *személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről* szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet szerint végzi.

A Családok Átmeneti Otthonában 2023-ban 23 család (47 gyermek, 33 felnőtt) kapott elhelyezést. 14 család ellátása szűnt meg az év során.

1 család kérte felvételét családon belüli erőszak miatt.

3 család albréletbe költözött, 6 család rokonokhoz költözött, 1 anya a gyermekével visszaköltözött a bántalmazóhoz, 1 anya ismerőshöz költözött, 3 család lakhatása új párkapcsolat létesítése révén szűnt meg.

Az intézményből 2023 évben 3 gyermek került gyermekvédelmi szakellátásba (nevelésbe vétel).

Az intézmény kihasználtsága 100%-os volt.

III. 3. GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLTATÁS

A Gyvt. célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

A törvény meghatározza a fenti célok elérése érdekében a gyermekek alapvető jogait és e jogok érvényesítésének garanciáit, a gyermekek védelmének rendszerét, alapvető szabályait.

A **Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ** intézmény a család- és gyermekjóléti szolgáltatási feladatait két önálló szakmai egységben látja el:

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és a Család- és Gyermekjóléti Központ között partnerségi viszony van. Az alapfeladatok ellátása során, esetmegbeszéléseken, belső képzéseken, közös programokon jó együttműködést alakítottak ki, a közös gondolkodásra, egységes szakmai nyelv használatára nagy hangsúlyt helyeztek.

Az intézmény egyes speciális szolgáltatásainak biztosításában a kialakított gyakorlatnak megfelelően mindkét szakmai egység munkatársai részt vettek.

A 2021. július 1-én bevezetésre került *Gyermekeink védelmében* informatikai rendszert intézményünk a jogszabály megjelenésétől alkalmazta, az adminisztrációt a jogalkotó által előírt módon igyekezett elvégezni. A Magyar Államkincstár a rendszert folyamatosan fejleszti.

(Az informatikai rendszerben kezdetben több, később kevesebb, de mind a mai napig fennálló problémák jelentkeztek, melyek miatt az elektronikus mellett a régi, papíralapú adatlapokat kellett vezetni.)

Az intézmény közösségi programjai ismét megszervezésre kerültek: szünidei és ünnepekhez kötődő tevékenységek, Zalaegerszeg város által szervezett programokba való bekapcsolódás.

A feladatellátást nehezítette a táppénzes napok magas száma, amely a Központnál 302, a Szolgálat vonatkozásában 167 nap, mindösszesen 469 nap volt. A helyettesítések megszervezése napi szintű koordinációt igényelt.

CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT

Az alapellátás célja: hozzájárulni „a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez”. (Gyvt.)

A szakmai egység ellátja a Gyvt. 39. § (2)-(4) bekezdése, 40. §-a, valamint az Szt. 64. §-a szerinti feladatokat.

A családsegítés keretében biztosítandó feladatok:

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadás,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése,
- a családgondozás, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítése,
- a közösségfejlesztő programok szervezése, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztés,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságtérhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtása,
- a kríziskezelés, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatások,
- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben.

A gyermekjóléti szolgáltatás keretében biztosítandó feladatok:

- a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése,
- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- a szabadidős programok szervezése,
- a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezése,
- a hivatalos ügyek intézésének segítése,
- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése,
- veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről,

- a gyermek veszélyeztettségének megelőzése,
- a kialakult veszélyeztettség megszüntetése,
- a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: családgondozás) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozása,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
- kezdeményezni: egyéb gyermekjóléti alapellátások, szociális alapszolgáltatások, egészségügyi ellátások, pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét.

A Szolgálat 2023-ban **1428 fővel (676 családdal)** került kapcsolatba.

	2022	2023
Szolgáltatást igénybe vevők	1313	1428
- ellátott családok száma	653	676
Új kliens	332	276
Együttműködési megállapodás alapján gondozottak száma	411	351
Hatósági intézkedésben érintett gyermekek száma	146	181
- érintett család szám	100	113

276 fő a tárgyévben új kliensként jelent meg. **351 fő** részére biztosított az intézmény rendszeresen **szociális segítő munkát** együttműködési megállapodás alapján. **181 gyermek** esetében került sor **hatósági intézkedésre**, amely **113 családot** érintett.

Az előző évhez képest 2023-ban az ellátott személyek száma növekedést mutat. Az együttműködési megállapodással rendelkezők száma csökkent, amely visszavezethető arra, hogy a 2021 évi jogszabály változások miatt a hatósági ügyben érintett gyermek családjával megszüntették az együttműködési megállapodás megkötésének szükségességét. A hatósági intézkedés alatt álló családok és az abban nevelkedő gyermekek száma nőtt.

A 2023-as év során is megállapítható volt, hogy növekedett azon ügyek aránya, ahol több probléma halmozottan volt jelen egyidejűleg, amelyek felerősítették egymást – a családnak és a segítőnek így komplex megoldási módokat kellett találnia.

A szakmai tevékenységek adatai 2023. év folyamán

Tevékenység	2022	2023	Növekedés (alkalom)
Intézményen belüli tevékenységek	2058	2055	-
- kliensfogadás	1993	2001	8
- esetkonferencia	65	54	-
Intézményen kívüli tevékenységek	1757	2031	274
- családlátogatás	1686	1921	235
- környezettanulmány	64	100	36
- tárgyalás	7	10	3
Összes tevékenység szám	3815	4086	271

Az intézményhez fordulók részére intézményen belül **2055 alkalommal**, intézményen kívül

2031 alkalommal nyújtottak valamilyen szolgáltatást, ami összesen **4086 alkalom volt**.

Zalaegerszeg (ellátott személyek száma: 1 178 családok száma: 606)

Szakmai tevékenység megnevezése	Szakmai tevékenységek (halmozott adat)	Szolgáltatásban részesülők száma (fő)
Információnyújtás	1767	722
Segítő beszélgetés	1446	537
Tanácsadás	550	348
Ügyintézéshez segítségnyújtás	621	396
Konfliktuskezelés	47	96
Kríziskezelés	3	8
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez - pénzbeli	441	477
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez - természetbeni	793	557
Közvetítés másik szolgáltatáshoz ebből :átmeneti gondozásba	27 (1)	36 (1)
Közvetítés család- és gyermekjóléti központhoz	34	37
Esetkonferencia	47	120
Esetmegbeszélés	259	258
Esetkonzultáció	1066	531
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	129	201
Családlátogatás	1512	768
Adományközvetítés	396	353

Nagypáli Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó települések területén a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata és Nagypáli Község Önkormányzata közötti ellátási szerződés alapján kerül sor.

Nagypáli Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó településeken 2023. évben 70 család segítségét 4 fő családsegítő látta el. A településeken rendszeresen sor került ügyeletre és családlátogatásokra, emellett krízishelyzetben vagy rendkívüli élethelyzetben a családok soron kívüli felkeresését is megoldotta az intézmény.

Nemeshetés, Kisbucsa, Nagypáli és Kispáli településeken a szolgáltatásnak nem volt ellátott kliense.

2023. évben az esetszám nőtt (676 család 1428 fő), illetve a hatósági ügyben érintett gyermekek (181 fő), családok (113) száma is növekedést mutat. Az előző évekhez hasonlóan megfigyelhető, hogy a hangsúly azon gyermekes családok megsegítésére helyeződött, amelyben veszélyeztetett, illetve súlyosan veszélyeztetett gyermekek élnek.

A családokkal végzett szociális munka során az a tapasztalat, hogy az esetek többségében a kliens/család által hozott probléma mellett valamilyen más nehézség, váratlan életeseemény vagy krízishelyzet is jelen van, ekkor a segítő már több probléma megoldásán is dolgozik.

A 2023-as év során is megállapítható, hogy növekedett azon ügyek aránya, ahol több probléma halmozottan van jelen egyidejűleg, amelyek felerősítik egymást – a családnak és a segítőnek így komplex megoldási módot kell találnia.

CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT

Az esetmenedzser a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, melynek keretében:

- kezdeményezi a gyermek védelembe vételét, ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készít a gyermek védelembe vételére, a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez,
- utógondozást végez a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
- védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készít.
- Szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő család- és gyermekjóléti szolgálatok számára, havi rendszerességgel esetmegbeszélést, szükség szerint konzultációt biztosít.
- Ha a család- és gyermekjóléti központ a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatkörébe tartozó szolgáltatás szükségességét észleli, a Gyvt. 40/A. § (2) bekezdés b) pontja szerinti esetben bevonja a család- és gyermekjóléti szolgálatot a szolgáltatás nyújtásába, egyéb esetben felhívja a család- és gyermekjóléti szolgálatot a szolgáltatás nyújtására.

A gyermekjóléti központ a gyermekjóléti szolgálatnak a 39. §, a 40. § (2) bekezdése és az Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, melynek keretében biztosítja az alábbiakat:

- Kapcsolattartási ügyelet
- Utcai és lakótelepi szociális munka
- Kórházi szociális munka
- Óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás
- Szociális diagnózis
- Gyermekvédelmi észlelő-és jelzőrendszeri készenléti szolgálat
- Jogi tájékoztatásnyújtás
- Pszichológiai tanácsadás
- Mediáció
- Családterápia, családkonzultáció
- Fejlesztőpedagógiai szolgáltatás
- Fogytékosságügyi tanácsadás

A Család- és Gyermekjóléti Központban az esetmenedzserek és a tanácsadók feladataikat Zalaegerszeg járás területén látják el.

A Család- és Gyermekjóléti Központ, mint önálló szakmai egységen belül esetmenedzserei munkacsoportok kerültek kialakításra. A járás 84 településének csoportosításával három munkacsoportot hozott létre az intézmény, melyek egyenként kb. 30 települést látnak el. Az esetmenedzserek között az esetek elosztásának módja e területi felosztás figyelembe vételével történik.

A módszer hatékonyabb munkavégzést tesz lehetővé: egyszerűbb a kollégák helyettesítése szabadság vagy betegség esetén, valamint megkönnyíti az esetelosztást is, ami egyenlőbb teherviselést tesz lehetővé.

A módszer bevált a gyakorlati munka során: elkerülhetővé vált a családok költözése miatti, szakmai egységen belüli esetátadás.

Család- és Gyermekjóléti Központ szakmai tevékenysége számokban

A szakmai egység tevékenységeit a KSH-hoz benyújtott adatszolgáltatás alapján ismertetjük. Az éves összehasonlítások lehetővé teszik különböző tendenciák megfigyelését, azok elemzését.

A Központ szolgáltatásait igénybe vevő személyek száma korcsoport szerint: (nem halmozott adat)

Korcsoportok	Jogerős hatósági intézkedéssel érintett, esetmenedzserei tevékenységet igénybe vevők		Speciális szolgáltatást igénybe vevők	
	2022	2023	2022	2023
0-2	50	57	0	2
3-5	87	75	1838	390
6-13	237	213	4573	3528
14-17	194	194	1755	3390
18-24	34	57	1133	663
25-34	85	117	360	22
35-49	321	317	1007	87
50-61	47	64	347	45
62 éves és idősebb	15	16	57	24
Összesen	1070	1110	11070	8151

2023. évben a Család- és Gyermekjóléti Központban a jogerős hatósági intézkedéssel érintettek száma **1110** fő volt, amely adat tartalmazza a hatósági intézkedés alatt álló gyermekek és szüleik összességét. Kismértékű emelkedés tapasztalható az előző évhez képest, melyen belül az arányok nem változtak. A leggyakoribb korcsoport kategória továbbra is a 6-13 éves korosztály, és a szüleiket jelentő 35-49 éves korosztály.

A speciális szolgáltatások esetében az igénybe vevők száma jelentősen csökkent, ennek oka a statisztikai adatok gyűjtésének változása, mely szerint az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység vonatkozásában csak az elért gyermekeket kell számolni, a pedagógusokat és szülőket nem.

Az óvodás és általános iskolás gyermekek aránya csökkent, a középiskolások aránya

emelkedett, míg a 18 év feletti korosztály aránya csökkent.

Hatósági intézkedésre tett javaslatok száma 2022-2023-ban:

Hatósági intézkedés	Hatósági intézkedésre tett javaslatok száma (darab)	
	2022	2023
Védelembe vétel	115	107
Megelőző pártfogás	4	1
Ideiglenes hatályú elhelyezés	7	7
Nevelésbe vétel	17	23
Családba fogadás	24	20
Harmadik személynél történő elhelyezés kezdeményezése	0	1
Külön élő szülőnél történő ideiglenes hatályú elhelyezés kezdeményezése	0	0
A gyermek gondozási helyének megváltoztatása	1	15
Összesen	168	174

A hatósági intézkedésekre tett javaslatok száma több éve emelkedő tendenciát mutat. 2023-ban is a **védelembe vételre** tett javaslatok aránya a legmagasabb, **60 %**, melynek célja, hogy a gyermek családban történő nevelkedését segítse elő a szociális munka módszereinek és eszközeinek alkalmazásával.

A **családba fogadás** az összes javaslatok **11 %-át** teszi ki, amely a gyermek családban való nevelkedését biztosítja akkor, ha a szülő olyan élethelyzetbe került, hogy átmeneti időre saját maga nem tudja nevelni a gyermekét. A gyakorlatban gyakran előfordul, hogy ezzel az intézkedéssel megelőzhető a gyermek családból való kiemelés, és lehetővé válik, hogy a szülők rendezetlen viszonyai, instabillá vált élethelyzete helyreálljon.

Súlyos veszélyeztető helyzetek esetén a gyermek **nevelésbe vételére** tettek javaslatot az esetmenedzserek, amely 2023 évben a hatósági intézkedésekre tett javaslatok **13%-át** tette ki. **Ideiglenes hatályú elhelyezésre 7 alkalommal** tettek javaslatot a szakemberek, mivel a gyermek súlyos veszélyeztetettsége okán azonnali intézkedésre volt szükség.

A gyermek gondozási helyének megváltoztatására tett javaslatra 2023-ban 15 esetben került sor.

Hatósági intézkedésekhez (javasolt és jogerős) kapcsolódó tevékenységek és az ellátott kiskorúak száma 2023-ban:

Tevékenység	Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek száma	Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenység keretein belül ellátott kiskorúak száma (fő)
Szociális segítő tevékenység	1163	490
Esetkonferencia szervezése, azon való részvétel	107	166
Esetkonzultáció	2469	526
Esetmegbeszélés	722	318
Egyéni gondozási-nevelési terv készítése	218	311
Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	96	134
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel-nevelésbe vétel	43	68
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel-védelembe vétel	134	197
Elhelyezési értekezleten, illetve tárgyaláson való részvétel	8	13
Egyéb hatósági tárgyaláson való részvétel	0	0
Családlátogatás	1112	578
Környezettanulmány készítésében való közreműködés	4	5
Környezettanulmány készítése önállóan	147	149
Egyéb (halmozott adat)	3136	376

A Központ a hatósági intézkedéssel érintett gyermekek esetében illetékes, szakmai tevékenységeit ezen családok körében látja el.

Az egyik leggyakoribb szakmai tevékenység az **esetkonzultáció**, amely az ügy teljes folyamatában alkalmazott tevékenység. Az esetmenedzser feladata, hogy kapcsolatot tartson azokkal a szakemberekkel, akik a családot segíteni tudják a problémamegoldás során: egészségügyi alapellátásban, oktatási területen dolgozókkal, civil szervezetek és önkormányzatok munkatársaival, hatóság képviselőivel. A szakmai tevékenységek célja az erőforrások megtalálása, melyek segítségével a család képessé válik problémája megoldására, krízishelyzetének kezelésére.

Egy-egy gyermek ügye a folyamatos és rendszeres konzultáció mellett a szakemberek közti **esetmegbeszélést** is igényli.

Az esetmegbeszélés a szociális munka eszközeként az esetek átfogóbb elemzésére ad lehetőséget több szakember részvételével, míg az esetkonzultáció két szakember közti, aktuális helyzetben való továbblépést segíti. Az esetmenedzser feladata hatósági intézkedések alatt álló gyermekek/családok esetében, a család szükségleteinek felmérése, a különböző szolgáltatások szervezése, szakemberek munkájának összehangolása a változás elősegítése

érdekében.

A **családlátogatás** az esetmenedzserek munkafolyamatába is beletartozik.

Minden család egyéni hozzáállást, tervet, módszereket igényel, de törekvés az egységes gyakorlat kialakítása a családokkal való személyes találkozások vonatkozásában.

A Központnál ellátott bántalmazott és elhanyagolt kiskorúak számának alakulása 2023-ban:

Megnevezés		Bántalmazás			Elhanyagolás	
		fizikai	lelki	szexuális	fizikai	lelki
Családon belül	szülő által	6	33	3	175	145
	egyéb rokon, hozzátartozó által	0	0	2	0	1
	testvér által	3	8	0	2	2
	összesen	9	41	5	177	148
Családon kívül	gyermek által	0	0	1		
	felőtt által	1	0	0		
	összesen	1	0	1		
Mindösszesen		10	41	6		

A gyermekek bántalmazása és elhanyagolása a legsúlyosabb veszélyeztető helyzetek közé tartozik. Az e problémáktól szenvedő gyermekek veszélyeztetettségének csökkentése, megszüntetése, helyzetük javítása a segítők számára nagy feladatot, szakmai kompetenciát igényel. Különösen igaz ez a lelki és a szexuális bántalmazásra, elhanyagolásra, mellyel kapcsolatban gyakori a látencia.

A bántalmazott kiskorúak száma kismértékben csökkent az előző évhez képest, az elhanyagolás esetei fizikai és lelki vonatkozásban is emelkedtek.

Veszélyeztetett kiskorúak száma 2023-ban:

	2022	2023
Környezeti főcsoport	393	530
Magatartási főcsoport	111	41
Egészségi főcsoport	19	25
Anyagi főcsoport	8	10
Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma:	531	606

A veszélyeztetett kiskorúak száma emelkedést mutat az előző évihez képest, ami 2023-ban **606** fő volt.

A környezeti főcsoportban szerepel az összes veszélyeztetett gyermek 87 %-a. Ide sorolhatóak a szülők, család életvitele miatt veszélyeztetett gyermekek, a nevelési problémák és a családi konfliktusok miatt veszélyeztetett gyermekek.

A magatartási főcsoportba kerültek (7 %) az 50 tanórát meghaladó igazolatlan hiánnyal rendelkező gyermekek, továbbá a gyermekintézményekbe való beilleszkedési nehézségekkel küzdők.

Az egészségügyi főcsoportba a tartós betegséggel, fogyatékossgal, magatartási- vagy tanulási zavarral küzdő gyermekek tartoznak, amely az összes veszélyeztetett gyermekek 4 %-át érinti.

Anyagi főcsoportba a veszélyeztetett gyermekek 2 % -a került besorolásra.

Tapasztalat, amely a statisztikai adatokból is kimutatható, hogy a gyermekvédelem látókörébe a legtöbb esetben a szülők, család életvitele, elhanyagoló magatartása, nevelési problémák és családi konfliktusok miatt kerülnek a gyermekek. Az anyagi problémák, elégtelen lakáskörülmények stb. nem önmagukban, hanem valamilyen más veszélyeztető tényezővel, helyzettel együtt vannak jelen.

A Család- és Gyermejjóléti Központ SPECIÁLIS SZOLGÁLTATÁSAI

Speciális szolgáltatások keretein belül ellátott személyek száma 2023-ban

Tevékenység	összes tevékenység száma (darab) (Halmozott adat)		összes ellátott száma (fő) (Nem halmozott adat)	
	2022	2023	2022	2023
Kapcsolattartási ügyelet	77	63	22	33
Utcai (lakótelepi) szociális munka	-	-	-	-
Kórházi szociális munka	46	32	11	6
Óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás	11084	6865	10704	7876
Szociális diagnózis felvétele	1	-	1	-
Készenléti szolgálat	11	16	-	-
Fogyatékosügyei tanácsadás	140	520	47	86
Jogi tanácsadás	75	265	65	109
Pszichológiai tanácsadás	659	30	110	10
Mediáció	12	5	10	8
Családkonzultáció	6	-	9	-
Család és párterápia	18	18	16	6
Fejlesztőpedagógia	453	601	70	54
Csoportmunka	1	-	23	-
Összesen	12583	8415	11088	8188

Kapcsolattartási ügyelet

A kapcsolattartási ügyelet célja:

- a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges hely biztosítása,
- konfliktuskezelő, segítő szolgáltatás nyújtása az érintettek kérésére, illetőleg a gyámhivatal kezdeményezésére gyermekvédelmi közvetítői eljárás /mediáció/ biztosítása, melynek célja a felek közötti konfliktusok feloldásának segítése, közöttük a megállapodás létrehozása és annak mindkét fél részéről történő betartása.

A kapcsolattartási ügyeletet Kapcsolattartási szabályzat és házirend szerint biztosítja az intézmény. Az ügyelet munkatársai rendszeres esetmegbeszélésen vesznek részt. A szolgáltatást kétheti rendszerességgel biztosítja az intézmény (szombati napokon 9-12 óráig). Az elmaradt kapcsolattartások pótlása jogos igény esetén a szabályzat szerint történik.

2023. évben a kapcsolattartási tevékenységeinek száma 63 volt (halmozott adat, amely év folyamán az ügyeleteken megjelenő családok számát jelenti), a levelezések, telefonok a kliensekkel és a hatósággal, illetőleg az egyéb ügyintézésük ebben nincsenek benne. A szolgáltatás összesen 33 főt érintett.

Igénybevétel módja	Családok száma	
	2022	2023
Önként	1	3
Gyámhivatali határozat alapján	2	2
Bírósági végzés alapján	6	6
Összesen	9	11

Az utcai és lakótelepi szociális munka

Az utcai és lakótelepi szociális munka célja a magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek segítése, vagy a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermek lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának kezdeményezése.

Korábban a Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ esetmenedzserei végezték a terepbejárást Zalaegerszeg város, valamint a járás területén az általuk ellátott településeken. Az esetmenedzserek munkájában - gyermekvédelmi hatósági előkészítő tevékenységükből adódóan - a kontrolláló funkció dominál, így a feladat ellátásához jobban illeszkedik az óvodai és iskolai segítők által végzett prevenció tevékenység, és a támogató-segítő funkció.

A fentiekre figyelemmel a feladatot az óvodai és iskolai szociális segítők látják el.

Kórházi szociális munka

Célja:

- A szülészeti-nőgyógyászati osztályon a kórházi védőnővel együttműködve a szociális válsághelyzetben lévő anya és gyermekének segítése.
- A gyermekosztályon a gyermekelhanyagolás és bántalmazás észlelése esetén a Gyvt.17.§-ának (2) bekezdése szerint szükséges intézkedések megtétele.
- A központ az illetékessége alá nem tartozó gyermeket, a gyermek további ellátása biztosításának érdekében, valamint a kihűléssel és egyéb probléma miatt segítségre szoruló felnőttet az illetékes gyermekjóléti szolgálathoz vagy központhoz irányítja.

A Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ együttműködési megállapodást kötött a Zala Vármegyei Szent Rafael Kórházzal, amelyben rögzítették a kórházi szociális munka biztosításának kereteit, valamint az együttműködés módját.

A szakmai együttműködés a kórházi szociális munkás, valamint a Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ munkatársai között rendszeres és hatékony volt, az információáramlás kölcsönös, a visszajelzés minden esetben, és mindkét fél részéről megtörtént. A kórház szociális munkása, valamint a Központ kórházi szociális munkát koordináló esetmenedzsere havonta egyeztetett a folyamatban lévő ügyek vonatkozásában.

Az elmúlt évben írásban összesen **6 fő esetében érkezett esetjelzés** a kórház részéről.

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység

A Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények, valamint a 15/1998. (IV.30) NM rendelet személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló módosítása szerint feladatunk segíteni:

- a gyermek, a tanuló beilleszkedését, tanulmányi kötelezettségének teljesítését,

- a beilleszkedést és tanulmányi kötelezettség teljesítését akadályozó tényezők feltárását,
- a gyermek, a tanuló veszélyeztettségének kiszűrését.

2018. szeptember 1-től került bevezetésre az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység a Központ kötelező feladataként.

2019-ben indult el a tényleges tevékenység az iskolákban, óvodákban és kollégiumokban, kezdetben 7 fő óvodai és iskolai segítővel. Jelenleg 9 fő látja el a feladatot.

A Központ nagy gondot fordít a szolgáltatás járásszintű biztosítására annak ellenére, hogy a létszámot nem sikerült teljesen betölteni. Elsődleges szempont volt az, hogy minden intézményben biztosított legyen szakember. A szükségletek figyelembevétele mellett intézményenként változott a szociális segítő köznevelési intézményben eltöltött ideje.

Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység egyre ismertebb, és elfogadottabb a köznevelési intézményekben.

A korábban „passzív” intézményekben is sikerült eredményeket elérni a szolgáltatás hatékony biztosítása érdekében.

2023. évi óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás keretében végzett tevékenységek száma (alkalom) intézménytípusonként

	Óvoda	Általános iskola	Középiskola	Kollégium	Egyéb helyen	Mindösszesen
Egyéni foglalkozás	1004	3317	1263	143	160	5887
Csoportos foglalkozás	-	583	200	43	37	863
Közösségi tevékenység	15	23	25	-	52	115
Mindösszesen	1019	3923	1488	186	249	6865

Az óvodai és iskolai segítő szolgáltatás adminisztrációja változott az elmúlt évekhez képest.

A KSH részére 2023-ban az igénybe vevők vonatkozásában csak a gyermekek számát kellett megadni, az elért felnőtteket (szakemberek, pedagógusok, szülők) nem. Ezért a 2023-as adatok csökkenést mutatnak az előző évihez képest.

A tevékenységek számához valamennyi szakmai tevékenységet, így a gyermek(ek) ügyében történő, a nevelési-oktatási intézmények gyermekvédelmi munkáját segítő, valamint a prevenció célú munka szakmai konzultációit, szülőkkel való segítő tevékenységet is számolni kellett.

Az intézmény 2023-ban átdolgozta az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység adminisztrációját és szakmai kérdéseit a 2022-ben megjelent módszertani útmutató szerint, és a tapasztalatok alapján.

A gyakorlat és a munkafolyamatok áttekintése után egységesítettük a szakmai nyelvet, meghatároztuk az egyes tevékenységekhez tartozó tartalmi elemeket.

Az iskolatípusok szerinti tevékenységek számából az alábbiak állapíthatók meg:

- A legtöbb tevékenység az általános iskolákban zajlik.
- A legnagyobb számban egyéni tevékenység van jelen.
- A csoportokkal végzett tevékenységek közel 13%-át teszik ki az összes tevékenységnek.
- Az egyéb helyen végzett tevékenységek száma a külső helyszíneken végzett feladatokat jelentik, amelyek lehetnek kultúrházakban szervezett szünidei táborok, család- és gyermekjóléti szolgálatok programjai.
- Az óvodákban továbbra is az óvodapedagógusokkal való konzultációk, a gyermekvédelmi feladatok segítése a legjellemzőbb, emellett munkatársaink bekapcsolódnak az óvodák rendezvényeibe, közösségi életébe.

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatást nyújtó munkatársak bekapcsolódtak az intézmények közösségi életébe, a rendezvényeken önálló programelemmel – igazodva az adott esemény tematikájához:

- *Gyermeknapok*: Szent László Utcai Óvoda, Mikes Kelemen Utcai Tagóvoda, Gellénházi Óvoda, Zalaegerszeg Városi Gyermeknap,
- *Nyári szünidei táborok*: Söjtöri Deák Ferenc Általános Iskola, Öveges József Általános Iskola, Mindszenty József Általános Iskola, Bagodi Fekete István Általános Iskola, Bocsföldei Körzeti Általános Iskola, Teskándi Csukás István Általános Iskola, Szentpéterúri Általános Iskola, Zalalövői Általános Iskola, ZMJV Önkormányzata Napközis Tábor Zalaegerszeg,
- *Ünnepségek*: 60 éves a Ganz Technikum, 60 éves a Kosztolányi Óvoda,
- *Egyéb*: Nyitott Ház Családi délelőtt, Nyitott Ház rekreációs délelőtt, Ganz Diáknapp, Dózsa Napok,

Szociális diagnózis

Célja a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata, az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatások meghatározása.

Elkészítésének esetei:

1. A család- és gyermekjóléti szolgálat kezdeményezésére, ha olyan szociális szolgáltatás vagy gyermekjóléti alapellátás - ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását - igénybevétele válik szükségessé, amelyben az ellátott vagy a család nem részesül, vagy azt a szolgálat más okból szükségesnek tartja.
2. A család- és gyermekjóléti szolgálatnál gondozásban nem álló ellátott esetén akkor, ha az esete nem tartozik a Gyvt. 40/A. § (2) bekezdés a) vagy b) pontja alá, és a szociális diagnózis elkészítéséhez valamennyi érintett hozzájárul.
3. Jelzőrendszer tagjának kezdeményezése alapján.

A szolgáltatást 1 fő szociális diagnózist felvevő esetmenedzser biztosítja, aki más – esetmenedzseri - feladatokat is ellát.

Szociális diagnózis felvételére nem került sor.

Készenléti szolgálat

A készenléti szolgálat célja az intézmény nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. A készenléti szolgálat működtetése a működési szabályzatnak megfelelően zajlott 2023. évben. Az eddigi tapasztalatok alapján elmondható,

hogy a készenléti szolgálat biztosítása zökkenőmentesen működött. Az ügyeletet ellátók heti váltásban biztosították a folyamatos szolgáltatást.

2023. évben 16 hívás volt. Legtöbb esetben lakossági megkeresésre információnyújtás, tájékoztatás történt. A készenléti szolgálat hívásairól feljegyzés készül, amennyiben további intézkedés szükséges a hívó, vagy az általa jelzett család ügyében.

Fogyatékosági tanácsadás

A szolgáltatás biztosítására 2022. január 1-től jelölte ki a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter a Család- és Gyermejkölési Központot. 2018. márciusától 2021. decemberéig a MONTÁZS projekt keretében működött. A szolgáltatást 2023-ban egy fő, főállású tanácsadó biztosította mentorálással.

Esetszám (db): 322,

Kliensszám (fő): 74

ebből:

Fogyatékos személy:	62
Fogyatékos személy hozzátartozója:	12
Szakember:	0
Egyéb:	0

A kliensek által hozott probléma típusa (db):

Pénzbeli ellátás	45
Természetben nyújtott ellátások	0
Szociális alapszolgáltatás	0
Szociális szakosított ellátás	0
Segédeszköz	2
Munkaerőpiac/foglalkoztatás	19
Köznevelés, szakmai oktatás, szakmai képzés	0
Egészségügyi ellátás	0
Lakhatás	8
Egyéb	0

A fogyatékosági tanácsadó által nyújtott szolgáltatás módja (alkalom):

	Fogyatékos személy részére	Hozzátartozó részére	Szakember részére	Összesen
Információnyújtás/tájékoztatás	62	12	0	74
Tanácsadás	66	8	0	74
Ügyintézés	144	7	0	151
Szolgáltatások közvetítése	0	0	0	0
Konzultáció	5	7	0	12
Szociális készségek fejlesztése	0	0	0	0
Klubfoglalkozás, sorstársi csoportok szervezése, biztosítása	0	0	0	0
Közösségi tevékenység	0	0	0	0
Érzékenyítés, szemléletformálás	0	0	0	0
Közös esetvitel	11	0	0	11

A kapcsolatfelvétel módja összesen:

Önkéntes megkereséssel – személyesen ügyfélfogadási időben, szóban vagy írásban (pl.: telefonos megkeresés, levél, e-mail, stb.);	26
Közvetítéssel (ajánlással) – szóban vagy írásban (pl.: személyes, telefonos megkeresés, levél, email, stb.);	46
Jelzés útján – szóban vagy írásban.	2

A fogyatékosügyyi tanácsadó rendelkezésre álló tárgyi feltételek maradéktalanul biztosítottak: akadálymentesített iroda; íróasztal és székek; laptop, számítógép, zárható szekrény; papír és írószer; mobiltelefon, fénymásoló, nyomtató; csoportszoba; munkavégzéshez kapcsolódó utazás megszervezése és biztosítása.

Jogi tanácsadás

A jogi tanácsadást 1 fő főállású jogász szakember biztosította a Család- és Gyermekjóléti Központ alkalmazásában. A jogi tanácsadó bekapcsolódik a szociális segítőmunka folyamatába.

Egyrészt a szolgáltatást igénybe vevők számára jogi tanácsadást biztosít, másrészt a családsegítő és esetmenedzser kollégáknak konzultációt biztosít az esetek jogi vonatkozásaival kapcsolatban. Esetmegbeszéléseken és esetkonferenciákon több esetben volt igény a munkatársak részéről a jogi tanácsadó jelenlétére a munkatársak adott ügyben képviselt szakmai álláspontjának erősítése, illetve a jogszerű feladatellátás megvalósulása érdekében.

A jog tanácsadás száma 2023. évben 265 alkalom volt, amely 109 főt érintett. Ezek az adatok közel háromszorosa a 2022 évi (75 alkalom) tanácsadások számának.

Az intézményen belüli, szakemberekkel történő konzultációk száma 2023-ban: 173.

A tanácsadást igénybe vevők zöme a zalaegerszegi családsegítőkön keresztül érkezett.

Az alábbi problémákkal keresték fel az egyéneket/családokat a jogi tanácsadást:

- családjogi problémákkal kapcsolatos kérdések (bontóper, szülői felügyelet, kapcsolattartás, tartásdíj, vagyonmegosztás)
- pénzügyi kérdések (tartozások, végrehajtási eljárások)
- hivatalos levelek, bírósági végzések értelmezése.

Mindezeket túl a jogi tanácsadó tartja a kapcsolatot az adatvédelmi tisztviselővel, illetve ellátja a munkavédelmi, illetőleg a tűzvédelmi képviselői feladatokat is.

Pszichológiai tanácsadás

A pszichológiai tanácsadást 2023. év decemberétől sikerült biztosítani, 1 fő viselkedésemző végzettségű munkatárs alkalmazásával.

A szociális segítőmunkához kapcsolódó speciális szolgáltatás biztosítására a szakemberek közti előzetes konzultáció, a családdal való időpont egyeztetés, illetve a szakmai protokoll szerinti írásbeli kérelem alapján került sor.

A pszichológiai tanácsadás kiemelt területei gyermekek esetében a magatartászavarok, érzelmi elakadások feldolgozása, családi diszharmóniából fakadó szomatikus tünetek kezelése, válás, gyász, iskolai erőszakot átélt gyermekek segítése, életvezetési tanácsadás, felnőttek esetében pedig az egyén konfliktuskezelési stratégiák bővítése, kommunikáció fejlesztése, önértékelési zavarok, érzelmi elakadások feldolgozása, válás, gyász, életvezetési tanácsadás.

2023 év során a pszichológiai tanácsadások száma **30 volt, amely 10 főt érintett.**

Mediáció

A családokkal végzett szakmai munka során alternatív konfliktuskezelő módszerként alkalmaztuk a mediációt.

A mediáció olyan önkéntes folyamat, melynek során egy független harmadik személy segíti a feleket a kölcsönösen elfogadható egyezség elérésében. A konfliktuskezelő módszer megakadályozza a vita kiterjedését és hozzásegíti a feleket a lehetséges megoldások kidolgozásához.

2023. évben a szolgáltatás emelkedett, **5 mediációs ülésre került sor, mely 8 főt érintett.**

A legtöbb esetben kapcsolattartási ügyelet igénybevételéhez kötődött a mediáció. Egyre több az olyan eset, ahol a szülők kapcsolata olyannyira megromlott, hogy találkozni is alig hajlandóak egymással, ilyenkor nagy szerepe van a szakemberek által nyújtott segítségnek.

Családterápia, családkonzultáció

A rendszerszemléletű megközelítés a családot tekinti a problémák keletkezésének és a terápiás beavatkozás egységének. A terápia fókuszában a család, annak alrendszerei, illetve az egyén szignifikáns családi kapcsolatai állnak. A családi kapcsolatokban interakció, kommunikáció révén igyekszik változást létrehozni az élmények átélésének és feldolgozásának módjában, valamint a magatartásban. A családterápiában a tünet, illetve a tünethordozó a család egészének zavarát, diszfunkcióját képviseli.

2023-ban **6 családterápiával érintett személy volt, családterápiára 18 alkalommal került sor. Családkonzultációra nem került sor.**

Fejlesztő pedagógiai foglalkozás

A két fő fejlesztő pedagógus a 3-18 éves korú gyermekek pedagógiai szűrését, prevenciós és korrekciós fejlesztését végezte. A fejlesztés jelenti a megelőzést, a korrekciót és a tehetséggondozást is. Folyamatosan segíti a magántanulók felkészülését az osztályozó vizsgára.

A fejlesztő foglalkozások a családsegítők, esetmenedzserek javaslatára kezdődnek el, de gyakori, hogy a gyámhatóság a védelembe vételi határozatban előírja a gyermek számára a fejlesztésen való részvételt. Előfordult, hogy a szülők, látván gyermekük iskolai lemaradását, saját maguk kérték a szolgáltatást.

A legmagasabb számban az általános iskola 5-8 osztályos gyermekek vesznek részt a fejlesztő foglalkozásokon. A tervezett órák megtartása 80 %-os volt, hiányzások nagy része „igazolt” volt, amikor a szülők, vagy a gyermek maga jelezte, hogy valamilyen ok miatt akadályoztatva van.

Fontos, hogy a rászoruló gyermekek minél szélesebb köre hozzájusson a segítséghez, ezért a 2023-as évtől a szolgáltatás külső helyszíneken való működése is biztosított. Az intézmény munkatársa három általános iskolában biztosítja a fejlesztést az azt igénylő családok gyermekei részére.

A szakmai tevékenységek száma **601** volt, az érintett gyermekek száma pedig **54**.

A jelzőrendszer járási szintű működtetése

A jelzőrendszeri tanácsadó által készített „A zalaegerszegi járási jelzőrendszer értékelése a 2023. évben” című külön dokumentuma alapján a jelzőrendszer járási szintű működésének tapasztalatai az alábbiakban foglalhatók össze.

15/1998. (IV. 30.) NMr.

„10. §* (1) A jelzőrendszer járási szintű koordinálása körében a család- és gyermekjóléti központ

- a) koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját,
 - b) szakmai támogatást nyújt a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez, valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához,
 - c) összegyűjti a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket,
 - d) a család- és gyermekjóléti szolgálat 9. § (7) bekezdése szerinti megkeresése alapján segítséget nyújt, szükség esetén intézkedik,
 - e) segítséget nyújt a jelzőrendszer tagjai és a család- és gyermekjóléti szolgálat közötti konfliktusok megoldásában,
 - f) megbeszélést kezdeményez a jelzőrendszerek működésével kapcsolatban,
 - g) megteszi a Gyvt. 17. § (4) bekezdése szerinti jelzést, és
 - h) a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.
- (2) A család- és gyermekjóléti központ az (1) bekezdés szerinti feladatokra, illetve azok koordinálására járási jelzőrendszeri tanácsadót jelöl ki.”

A Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ jelzőrendszeri tanácsadója fogadja és összegzi a szolgálatoktól érkezett jelzéseket és arról nyilvántartást vezet. A visszajelzés tartalmazza a megtett intézkedést (családlátogatás, célzott beszélgetés rövid összefoglalása, esetkonferencia).

Zalaegerszeg járás területén a családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást az alábbi intézmények látják el:

1. Szociális, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, Pacsa
2. Zalamenti és Őrségi Család- és Gyermekjóléti Szolgálata
3. Tamasz Alapszolgáltatási Intézmény Család- és Gyermekjóléti Szolgálata
4. Söjtöri Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
5. Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálata

Az észlelő- és jelzőrendszer működésének sajátosságai:

A Zalaegerszegi járás jelzőrendszere működése jellegzetességei az esetszámok tükrében 2022 és 2023 összehasonlításában

Szociális, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Pacsa

Az egészségügyi szolgáltatóktól érkezett jelzések száma megkétszereződött 2023-ban 2022-höz képest (10 (2023): 5 (2022)). Abban nincs változás, hogy valamennyi jelzés a védőnői szolgálattól érkezett.

A köznevelési intézményekből érkezett jelzések száma 14-ről mindössze 15-re emelkedett, valamennyi iskolai jelzés volt.

A rendőrségi jelzések száma 8-ról 4-re csökkent 2023-ban.

2022-ben 11 állampolgári jelzést érkeztetett a szolgálat, 2023-ban nem volt állampolgári jelzés.

A családi-kapcsolati konfliktusokról érkezett jelzések száma csökkent (2022:13/2023:3); a bántalmazásról érkezett jelzések száma 1-gyel csökkent (2022:6/2023:5).

Az összes jelzés: 2022-ben 45, 2023-ban 37 darab volt.

Söjtör Község Önkormányzata Söjtöri Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

Az egészségügyi szolgáltatóktól érkezett jelzések száma felére csökkent (2022:6/2023:3).

A településen továbbra is magas az állampolgári jelzések aránya az összes jelzés között (összes:31/állampolgári:9).

Vezető probléma a településen az elhanyagolás (11 jelzés), ebből 8 az oktatási-nevelési elhanyagolás.

A családi konfliktusokról érkezett jelzések száma ugyancsak 8 volt (2022:7).

Egyéb tendenciákban érdemi változás nem tapasztalható 2022-höz képest 2023-ban.

Az összes jelzés számának alakulása: 2022:27/2023:31.

Támasz Alapszolgáltatási Intézmény Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

Az egészségügyi szolgáltatóktól érkezett jelzések száma 2022-höz képest ezen az ellátási területen is csökkent (10:2022/6:2023). 2022-ben kizárólag védőnői szolgálatok jeleztek, 2023-ban 2 db kórházi jelzés is érkezett.

A köznevelési intézményekből beérkezett jelzések száma növekedett: 2022:37, ebből iskola: 34, óvoda: 3; 2023: 44, ebből iskola: 41, óvoda: 3 darab.

A rendőrség több jelzést küldött 2023-ban (2022: 11/2023: 17).

Az állampolgári jelzések száma 1-ről 7-re növekedett 2023-ban 2022-höz képest.

A családon belüli bántalmazások száma is növekedett 2023-ban, 4-ről 9-re a két év összehasonlításában. A magatartászavar, teljesítményzavar problématípus növekedése ezzel azonos (2022:4/2023:9).

Fogyatékoság, retardáció vonatkozásában 2022-ben nem volt jelzés, 2023-ban 3 jelzés érkezett.

Összes jelzés a szolgálat területén: 2022-ben 77, 2023-ban 83 darab.

Zalamenti és Órségi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

Az egészségügyi szolgáltatóktól érkezett jelzések száma jelentősen megnőtt (2022:2/2023:12), valamennyi jelzés védőnői volt.

A köznevelési intézményekből érkezett jelzések száma 2022-2023 vonatkozásában 10-ről 7-re csökkent.

A rendőrségi jelzések száma 2-ről 6-ra emelkedett a két év viszonylatában.

Az összes jelzés 2022-ben 25, 2023-ban 28 darab volt.

Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A köznevelési intézményektől érkezett jelzések száma növekedett (2022:115/2023:125), mindkét évben ugyanannyi óvodai jelzés érkezett (9 db).

A rendőrségi jelzések száma 2023-ban 81-re növekedett a 2022. évi 67-hez képest.

Az összes beérkezett jelzés 2022-ben 256, 2023-ban összesen 306 db volt (2022: 230 gyermek, 26 felnőtt vonatkozásában érkezett; 2023: 281 gyermek, 25 felnőtt vonatkozásában érkezett).

Az életviteli problémák miatti jelzések száma 2-ről 7-re nőtt a két év viszonylatában.

A családi konfliktusokról érkezett jelzések száma 50-ről 70-re növekedett.

Az elhanyagolás 89-ről 106-ra változott, az oktatási-nevelési elhanyagolásról 10-zel több jelzés érkezett (2022:77/2023:87).

Az „egyéb probléma” miatti jelzések száma pedig 20-ról 37-re növekedett.

Az eszményes nyilvántartásában szereplő jelzések

A köznevelési intézményekből érkezett jelzések száma 2023-ban a 2022. évi 81-ről 46-ra csökkent.

A rendőrségi jelzések száma viszont a 2022. évi 4-ről 2023-ban 33-ra növekedett.

Ugyancsak emelkedett az ügyészségi, bírósági jelzések száma (2022:2/2023:10).

Az összes beérkezett jelzés 2022-ben 105, 2023-ban 108 darab volt.

A Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ, illetőleg a Zalaegerszegi járás

A zalaegerszegi szolgálathoz és az esetmenedzserekhez érkezett jelzések száma a következőképpen változott: 2022:361/2023:414 darab.

A Zalaegerszegi járás összesített alakulása: 2022:535 db jelzés, 2023: 593 db jelzés. 2022-ben 44 esetben, 2023-ban 32 esetben érkezett jelzés felnőtt korúakról.

A Zalaegerszegi járás összesített adatai a Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ nyilvántartása szerint (valamennyi járási szolgálat és esetmenedzserek jelzései összesen)

Megnevezés	0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	Nagykorú (18 éves és idősebb) személyekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	Család- és gyermekjóléti szolgálat/központ által továbbított jelzések száma (a jelzőrendszeri tanácsadó nyilvántartása alapján)
EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓ	59	4	33
Ebből védőnői jelzés	45	3	30
SZEMÉLYES GONDOSKODÁST NYÚJTÓ SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÓK	21	4	24
Ebből család- és gyermekjóléti szolgálat	12		12
Ebből család- és gyermekjóléti központ	9	3	12
KISGYERMEKEK NAPKÖZBENI ELLÁTÁSÁT NYÚJTÓK	1		
ÁTMENETI GONDOZÁST BIZTOSÍTÓK	6		
KÖZNEVELÉSI INTÉZMÉNY, SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNYEK	247		76
RENDŐRSÉG	149	1	36
ÜGYÉSZSÉG, BÍRÓSÁG	15		
EGYESÜLET, ALAPÍTVÁNY, EGYHÁZI JOGI SZEMÉLY	6		
ÁLDOZATSEGÍTÉS ÉS KÁRENYHÍTÉS FELADATAIT ELLÁTÓ SZERVEZET	1	1	
ÁLLAMPOLGÁR, GYERMEK, FELNÖTT ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ TÁRSADALMI SZERVEZET	42	12	20
ÖNKORMÁNYZAT, JEGYZŐ	8	7	3
GYERMEKVÉDELMI ÉS GYÁMÜGYI FELADATKÖRÉBEN ELJÁRÓ FŐVÁROSI ÉS MEGYEI KORMÁNYHIVATAL	5	3	1
AZ ÁLLAM FENNTARTÓI	1		1

FELADATAINAK ELLÁTÁSÁRA A KORMÁNY RENDELETÉBEN KIJELÖLT SZERVE			
ÖSSZESEN	561	32	194
A jelzéssel érintett személyek száma	469	31	500

IV. A FELÜGYELETI SZERVEK ÁLTAL GYÁMHATÁSÓGI, GYERMEKVÉDELMI TERÜLETEN VÉGZETT SZAKMAI ELLENŐRZÉSEK TAPSZTALATAINAK BEMUTATÁSA:

A Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ által biztosított család- és gyermekjóléti szolgáltatás vonatkozásában, valamint a Zalaegerszegi Egyesített Bölcsődék vonatkozásában 2023. évben nem volt szakmai ellenőrzés.

V. JÖVŐRE VONATKOZÓ JAVASLATOK, CÉLOK MEGHATÁROZÁSA:

1.

A Zalaegerszegi járás szolgálatai jelzőrendszerei, illetőleg a jelzett problémák típusai, jellemzői alapján a szakmai együttműködés fejlesztése és a szakmaközi megbeszélések témái vonatkozásában a jelzőrendszeri tanácsadói javalat:

Az egészségügyi szolgáltatókkal való együttműködés fejlesztése területén:

- kórházi szociális munkás, illetőleg megyei kollegiális védőnői mentor vagy vezető védőnő meghívása a szakmaközi megbeszélésekre, különös tekintettel a jelzésekre adott válaszok küldésének, valamint az esetkonferenciára való meghívók küldésének új gyakorlatára
- az esetkonferenciákon aktív házi orvosokkal való kapcsolatépítés szakmaközi megbeszélések alkalmával releváns témaválasztással.

Magatartászavar, teljesítményzavar problématípus vonatkozásában:

- a Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központban ismét elérhető a pszichológiai tanácsadás: a tanácsadás adta lehetőségek tisztázása szakmaközi megbeszélés keretében lehetőséget nyújt a jobb eligazodásra és az egyéb lehetőségek igénybe vétele módjai egyértelműsítésére
- magatartás zavarban szenvedő gyermekek, magatartászavarban szenvedő gyermekek csoportjai óvodai és iskolai szociális segítők által vezetett programok révén való segítése lehetőségeinek áttekintése szakmaközi megbeszélés keretében releváns témaválasztással.

Bűnmegelőzéssel, bűnelkövetéssel kapcsolatos tapasztalatok közös áttekintése a pártfogó felügyelők és a rendőrség közös részvételével szakmaközi megbeszéléseken. Különösen érintett területek, zalalövői, zalaegerszegi, valamint a Tamasz szolgálat, valamint az esetenedzseri munkacsoport: 53-mal több rendőrségi jelzés érkezett 2023-ban, mint 2022-ben a három szolgálat és az esetenedzseri munkacsoport számára.

A családi konfliktusok problématípus és az elhanyagolás miatti jelzések száma a zalaegerszegi szolgálat működési területén nőtt meg szignifikánsan (ami településenként szórást mutat). Ugyanakkor extrapolálható, hogy a járásközpont vonatkozásában jelentkező problémák növekedése a járás egész területén a problématípus jelentkezése eszkalációjához vezet.

Oktatási-nevelési elhanyagolás esetén a fejlesztőpedagógusok szakmaközi megbeszélésre való meghívása lehet célravezető: több településen nyújtanak év közben szolgáltatást, illetőleg érdemes elkezdni szervezni a nyári szünetben folytatott fejlesztések megvalósítását.

Javasolt szülőcsoportok indítása az elkészült tematika alapján, amiről a jelzőrendszeri tagokat szakmaközi megbeszélésen tájékoztatni lehet.

2.

A Gyvt. 68. § (3) bekezdésének h) pontja, amely szerint a gyámhatóság kötelezheti a szülőt és a gyermeket, illetve felkérheti a konfliktusban érintett más személyt arra, hogy a nevelési-oktatási intézményben előforduló erőszak miatt kialakult helyzet vagy más súlyos konfliktushelyzet kezelése érdekében jelenjen meg iskolapszichológusi vizsgálaton, illetve vegye igénybe a konfliktuskezelést segítő szolgáltatást.

A konfliktuskezelő szolgáltatást a Zalaegerszegi Család- és Gyermejkölési Központ tudja biztosítani, azonban **a köznevelési intézményekben nem megoldott az iskolapszichológus igénybevételének lehetősége.**

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 62. § (11a) bekezdése szerint *az óvoda-, iskolapszichológus a neveléssel-oktatással lekötött munkaidőben végzi a gyermekek, tanulók egyéni vagy csoportos szűrésével, vizsgálatával, konzultációval, tanácsadással (a továbbiakban: közvetlen pszichológiai foglalkozás) kapcsolatos, továbbá a gyermekekkel, tanulókkal, pedagógusokkal és szülőkkel való hatékony együttműködés kialakítását célzó feladatokat. Az óvoda-, iskolapszichológus további heti tíz órában a közvetlen pszichológiai foglalkozások szervezésével, előkészítésével kapcsolatos feladatokat látja el*, részt vesz a pedagógiai szakszolgálat óvoda-, iskolapszichológus koordinátora által szervezett szakmai feladatokban, szükség esetén előkészíti a gyermek, tanuló szakellátásba történő irányítását, a munkaidő fennmaradó részében pedig a munkaköréhez szükséges információk feldolgozásával, az óvodai, iskolai dokumentáció elkészítésével kapcsolatos feladatokat, továbbá a szakmai fejlődéséhez szükséges tevékenységeket végez.

A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) 29. § (1) bekezdése szerint az Nkt. 18. § (2) bekezdés h) pontja szerinti *iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás feladata a pedagógiai szakszolgálati intézményben a nevelési-oktatási intézményekben dolgozó pszichológusok munkájának összefogása és segítése, melyet az iskola- és óvodapszichológus feladatok koordinátora lát el.*

Jelenleg a Zala Megyei Pedagógiai Szakszolgálat zalaegerszegi tagintézményben 2,5 fő pszichológus dolgozik, akik szakértői bizottsági tevékenység, és a nevelési tanácsadás pedagógiai szakszolgálati feladatellátásban vesznek részt.

Az EMMI rendeletben meghatározott koordinátori feladatok ellátására nagy szükség lenne, azonban szakember hiányában ezen tevékenység nem biztosított, továbbá a köznevelési intézményekben sem tudják az iskolapszichológiai ellátást megszervezni.

A működő intézményi óvodapszichológus, iskolapszichológus hálózat felállítása fontos jövőbeni cél. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata jelenleg egy intézmény (Zalaegerszegi Belvárosi I. számú Óvoda) esetében jogosult állami normatív támogatás igénybevételére fél állású óvodapszichológus alkalmazása érdekében.

2022. szeptember 1-jétől megvalósult 1 fő óvodapszichológus teljes állású foglalkoztatása a zalaegerszegi óvodai köznevelési rendszerben, mely nagyban segíti az óvodapedagógusok szakmai munkáját. (Az óvodapszichológus természetesen minden, az Önkormányzat fenntartásában működő óvoda munkáját segíti.)

A gyermekvédelmi tevékenység ellátása intézményenként eltérő módon működik, alapja a mindenkor hatályos Gyvt. Az óvoda egyszemélyi felelős vezetője az intézményvezető, akinek felelősségi körébe tartozik a gyermekvédelmi feladatok ellátása.

Jelenleg a működő 64 óvodai csoporthoz 21 fő pedagógiai asszisztens van hozzárendelve, akik a gyermekvédelmi tevékenység ellátásába történő bekapcsolódáson túl részt vesznek az SNI gyermekek ellátásában is.

A 326/2013. (VIII.30.) Korm. rendelet 2020. szeptember 1. napjától hatályos 33/B. §-ban az óvodák mindennapi működési feltételeit jelentősen befolyásoló új rendelkezéssel találkoztunk, amely az alábbiakat tartalmazza:

Ha az óvoda reggel 8.00 óra előtt vagy a délutáni időszakban nem fejlesztő, iskola-előkészítő vagy más, kifejezetten nevelési jellegű foglalkozást szervez, ezen időszakokban a gyermekek felügyeletét nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy is elláthatja.

A Kormányrendelet új rendelkezése tehát lehetővé teszi, hogy az óvodában reggel 8 óra előtt vagy a délutáni időszakban a gyermekek felügyeletét a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy, így például a dajka vagy a pedagógiai asszisztens is elláthassa.

Az óvodai feladatellátásban bevezetett jogszabály-módosításra azért volt szükség, mert immár országos és városi szinten jelentkezik az óvodapedagógus-hiány.

Jövőbeni cél a helyi szintű képzés népszerűsítése, az intézményi működés feltételeinek stabil biztosítása.

VI. A BŰNMEGELŐZÉSI PROGRAM FŐBB PONTJAINAK BEMUTATÁSA, A GYERMEK ÉS FIATALKORÚ BŰNELKÖVETŐK SZÁMÁNAK ALAKULÁSA, BŰNELKÖVETÉSEK OKAI:

VI.1. Bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása:

Bűnmegelőzés minden olyan intézkedés és beavatkozás, amelynek célja vagy eredménye a bűnözés mennyiségi csökkentése, az állampolgárok biztonságérzetének minőségi javítása, történjék az a bűnalkalmak csökkentésével, a bűnözést előidéző okok hatásának mérséklésével, vagy a sértetté válás megelőzésével.

A bűnmegelőzés feladata és célja, hogy egy adott településen az optimálisához közelítsen a közbiztonsági helyzet, vagyis a lehető legkevesebb – főleg lakosság közeli – bűncselekmény, és kiemelt szabálysértés történjen, s ezzel egy időben növekedjen a felderített ügyek száma, csökkenjen az áldozattá válás esélye, növekedjék a lakosság biztonságérzete.

A bűnmegelőzés rendszere akkor teljes, ha a helyi és a tágabb közösség is részt vállal benne, ha a célok elérése érdekében számítani lehet minden olyan személy és szervezet közreműködésére, amelyek a társadalom önvédelmi képességének javítása érdekében cselekedni tudnak és akarnak. A bűnmegelőzés legfontosabb szereplői a rendőrök mellett a polgárőrök, a közterület-felügyelők, vagyonőrök, a nemzetiségi önkormányzatok, a védőnők, a pedagógusok, a házi- és szakorvosok, a gyermekvédelem szakemberei, a szociális szakemberek, a családsegítők, a szociális és egészségügyi ellátó rendszerben, az alkohol- és drogmegelőzésben és kezelésben dolgozók, valamint a kortárssegítő fiatalok.

Az ifjúság körében végzett bűnmegelőzési tevékenységben a polgárőr egyesületek mellett a Zalai Bűnmegelőzési Kortárssegítő Klub is fontos szerepet vállal.

Az ifjúságvédelem, az általános prevenció területén legfontosabb partnerek a Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ (jelzőrendszeri korcsoportos team ülésein az ifjúsági referens állandó meghívott), a rendőrség bűnmegelőzéssel foglalkozó szakemberei, a Zala Vármegyei Kormányhivatal népegészségüggyel, áldozatvédelemmel foglalkozó és igazságügyi szolgálatot biztosító munkatársai, az iskolai védőnői hálózat. A törvény nem írja elő ifjúságvédelmi felelősök alkalmazását, szerencsére majdnem minden oktatási intézményben van olyan pedagógus, aki foglalkozik ezzel a területtel.

A „Veszélyvágta” tanéven átívelő komplex prevenciók programsorozatát, a 2022-es évtől egy új vetélkedő váltotta fel. A **Játék a Biztonságért Középiskolás Bűnmegelőzési Vetélkedő** a Zala Vármegyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Alosztálya és Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata közös szervezésében 2023-as évben is megvalósult. A program célja a fiatalok bűn-és balesetmegelőzési ismereteinek bővítése áldozattá- és elkövetővé válásuk megelőzése érdekében, játékos, bűnmegelőzési célokra túl pályáorientációra is alkalmas vetélkedő formájában. A rendezvényen a Zalaegerszegi középfokú oktatási intézmények 9. évfolyamos osztályai vettek részt – intézményenként egy osztály (összesen 10 osztály).

A vetélkedő helyszínei voltak például: Zalaegerszegi Televízió, Zalaegerszegi Rendőrkapitányság, Munkaügyi Központ, Tűzoltóság, Vöröskereszt, Egészségfejlesztési Iroda, Ady Mozi, Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár, Dózsa pálya). A vetélkedőt forgószínpadszerűen, különböző elméleti és ügyességi feladatok megoldásával zajlottak.

A **Zalaegerszegi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF)** és a **Zalai Bűnmegelőzési Kortárssegítő Klub** 2023. évben pályázati lehetőségek hiányában főleg online működött.

A Zala Vármegyei Rendőr-főkapitányság és Zalaegerszeg Megyei Jogú Város **Bűnmegelőzési Tábora 2023. július 9-július 14. között megszervezésre került**, az Őrségi Patakparti Alpaka Panzióban Kisrákos településen. A képzésen a zalaegerszegi általános és középiskolák 7-8. osztályos diákjai vettek részt. Összesen 25 fő. Előadások, gyakorlati foglalkozások, csoportfoglalkozások, szituációs játékok szerepeltek a programok között.

Előadásokkal és rajzpályázat díjátadójával zajlott Zalaegerszegen az Apáczai Csere János Művelődési Központban 2023. november 21-én Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata szervezésében a 34. Gyermekjogok Világnapja alkalmából megrendezett **Gyermekjogi Szakmai Konferencia**. A találkozón osztottuk ki az erre a napra meghirdetett rajzpályázat díjait, ahol minden korosztályban a legjobb rajzokat díjaztuk. A rendezvényen a legjobb alkotásokból kiállítás nyílt a nézőtér mellett. Három korosztályban (óvodás, általános iskolás alsó tagozat és általános iskolás felsőtagozat), három témakörben - „A családom és én”, „Az iskolám és én”, „A szabadidőm és én” – vártuk a műveket. A pályázatra több, mint 280 pályamű érkezett, nagy örömünkre szolgált, hogy a Zalaegerszegi Nyitottház autizmus spektrumzavarral élő gyermekek csoportjától is érkezett alkotás, az ő munkájukat különdíjjal jutalmaztuk. A programon intézményvezetők és gyermekvédelmi, oktatási szakemberek, védőnők, civil, illetve ifjúsági szervezetek képviselői, rendőrség munkatársai vett részt. A megjelentek először a gyermek és a generációk közti bizalomról Básti Zoltán családterapeutától hallhattak, majd dr. Nagy-Balás Borbála, az UNICEF gyermekjogi munkatársa a világszervezet azon törekvéseit mutatta be, amikkel a gyermekbántalmazások ellen lépnek fel. Többek között a kortárs bántalmazások tavalyi kutatási eredményeit, a megelőzéshez kapcsolódó kezdeményezéseket ismerhették meg résztvevők. Szó volt továbbá a digitális forradalomról, dr. Baracsi Katalin családjogi szakjogász, közösségi médiatréner interaktív előadásában ismertette a közösségi média trendjeit, annak a fiatalokra gyakorolt hatását, valamint bemutatta a jó gyakorlatokat. A rendezvény végén dr. Rác Dominika jogász

a Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány gyermekvédelmi tapasztalatait és eseteit osztotta meg a hallgatósággal. A rendezvényen 62 fő vett részt, a visszajelzések alapján nagyon sok hasznos információval gazdagodtak a résztvevők, melyet a mindennapi munkájukban kamatoztatni tudnak majd.

VI.2. Gyermek- és fiatalkorúak elkövetett bűncselekményei, elkövetés okai:

/Zalaegerszegi Rendőrkapitányság adatai alapján/

Gyermek és fiatalkorúak által jellemzően elkövetett bűncselekmények (NETZSARU alapján*)

Bűncselekmény megnevezése	Elkövetők és bűncselekmények					
	2021.		2022.		2023.	
	Gyermekkorú	Fiatalkorú	Gyermekkorú	Fiatalkorú	Gyermekkorú	Fiatalkorú
Testi sértés	4	7	0	4	0	1
Rongálás	0	7	0	4	0	3
Visszaélés okirattal	0	0	0	0	0	0
Erőszakos közösülés	0	0	0	0	0	0
Szemérem elleni erőszak	0	0	0	0	0	0
Zaklatás	0	0	0	0	0	0
Garázdaság	0	4	0	16	0	1
Visszaélés lőfegyverrel	0	0	0	0	0	0
Lopás	0	11	0	6	3	10
Betöréses lopás	0	0	0	0	2	1
Rablás	0	0	0	0	0	0
Zsarolás	0	0	0	0	0	1
Kábítószerrel való visszaélés	0	3	0	3	0	3
Egyéb	2	11	0	3	3	12
Összesen	6	43	0	36	8	32
	49		36		40	

* megjegyzés: adott év január 1-jei állapot

Gyermek és fiatalok sérelmére jellemzően elkövetett bűncselekmények

Bűncselekmény megnevezése	Sértettek és bűncselekmények					
	2021.		2022.		2023.	
	Gyermekkorú	Fiatalkorú	Gyermekkorú	Fiatalkorú	Gyermekkorú	Fiatalkorú
Testi sértés	3	10	3	7	4	2
Szexuális erőszak/szexuális kényszerítés	0	0	0	1	0	0
Garázdaság	0	4	0	7	0	0
Lopás	2	7	0	0	0	4
Visszaélés okirattal	0	0	0	0	0	0
Zsarolás	0	0	0	0	1	0
Kiskorú vesz.	2	0	3	0	2	0
	7	21	6	15	7	2
Összesen	28		21		9	

* megjegyzés: adott év január 1-jei állapot

Megjegyzés a táblázat adataihoz:

1. Visszaélés okirattal, valamint garázdaság, kábítószerrel visszaélés és lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés bűncselekményeknek természetes sértettje nincsen
2. Szemérem elleni erőszak bűncselekménye már nem szerepel a jelenleg hatályos Büntető Törvénykönyvben, továbbá súlyos nemi erkölcs elleni bűncselekmények vonatkozásában a Zala Vármegyei Rendőr-főkapitányság rendelkezik illetékességgel.

A tapasztalatok alapján a fenti korcsoport vonatkozásában a bűnelkövetéshez leggyakrabban a kortárs hatás vezet.

A mellékelt táblázatban ábrázolt statisztikai adatokat elemezve megállapítható, hogy a fiatalok leggyakrabban a rongálás, a lopás és egyéb bűncselekményeket követik el. 2023-ban nőtt a gyermekek által elkövetett bűncselekmények száma.

A fenti korcsoport vonatkozásában a bűnelkövetéshez leggyakrabban a kortárs hatás vezet.

Oktatási intézményekben 105 alkalommal 2657 főnek tartott a Zalaegerszegi Rendőrkapitányság foglalkozást, 6 alkalommal egyéb iskolai rendezvényen vettek részt.

Az iskolai bűnmegelőzési tanácsadók 149 előadást tartottak 3969 fő részére különböző prevenció témákban. Ezen kívül 282 esetben intézkedtek (intézményvezető tájékoztatása: 98, részvétel iskolai eszmegbeszélésen: 171, iskolai fegyelmi eljárásban való részvétel: 9).

Dada foglalkozást 4 alkalommal összesen 86 főnek tartottunk.

A „Mentsétek meg Gordont!” elnevezésű, az internetes zaklatás, és az iskolai erőszak megelőzése érdekében kifejlesztett élménypedagógiai foglalkozás 27 alkalommal, 601 általános iskolás részvételével valósult meg.

2023-ban két tábor lebonyolításában vett részt a Rendőrkapitányság, Kisoroson és

Zalaszentlászlón. (Kortássegítő-képző tábor 25 fő, „Sütni jobb” tábor 15 fő.)

2023-ban is biztosított volt tehát a részvétel a 2022. évben debütált és nagy sikert aratott „Sütni jobb” prevenciós program lebonyolításában, mely során a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Zala Vármegyei Kirendeltségével együttműködésben állami gondozásban élő gyermekeknek tartottak rendszeres tematikus foglalkozásokat. A legaktívabb gyermekek nyáron 5 napos élmény táborban vettek részt. A program zárórendezvényén 50 gyermek és 30 meghívott játékos vetélkedőn ügyességi feladatokat hajtottak végre, megismerték a rendőrség munkáját, fegyverzetét. A legaktívabb és legügyesebb gyermekek jutalomban részesültek.

A heti rendszerességgel működik az ifjúságvédelmi őrzőjárat, melynek célja az iskolakerülés visszaszorítása, az áldozattá-, elkövetővé válás megelőzése. Zalaegerszeg területén 10 alkalom során 49 főt igazoltatása történt meg, akik tanítási időben tanintézményen kívül tartózkodtak, és ebből két fő körözés alatt álló fiatalkorú elfogására került sor.

VI. 3. A kábítószer terjesztésével, fogyasztásával kapcsolatos adatok, tapasztalatok:

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Drogellenes Stratégiája (2022-2026) az aktuális helyzetet, intézményi tevékenységet, célokat együttesen mutatja be, kezeli és határozza meg a Zalaegerszegi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum céljait. Az aktuális élethelyzetre ható körülményekhez alkalmazkodva törekedni kell a stratégiai célok megvalósítására a drogprobléma csökkentése érdekében.

A drogprobléma közösségi probléma: az egyén problémája közösségben alakul ki, ott manifesztálódik, terjed, majd a közösség lesz alkalmas az enyhítésére is.

A kábítószerügyi egyeztető fórumok fő feladata azon együttműködések és összefogások generálása, majd koordinálása, amelyek helyi viszonylatokban képesek hatékonyan működni és közösen fellépni a drogkérdés többirányú megoldása érdekében.

Annak, hogy az utóbbi évtizedekben felerősödtek az aggodalmak, kettős oka van: egyrészt az orvostudomány fejlődésével olyan negatív, az egészséget károsító, a személyiséget torzító, az emberi kapcsolatokat bomlasztó hatásaik kerültek napvilágra, amelyekről elődeink nem tudhattak, másrészt, hogy zaklatott mindennapjaik elviselésére egyre többen használják a szereket először feszültségeik oldására, majd a függőség kialakulásával már nem tudnak nélkülük élni. A mértéktelen fogyasztás okozta megbetegedések és személyiség-torzulások pedig családok ezreit sodorják kétségbeesésbe és az anyagi lecsúszás mélységeibe. Köztudott, hogy a függőség és következményei nem csupán az érintett egyént, hanem a környezetében élőket is sújtják. Alkoholfogyasztásban a világstatisztika élmezőnyében állunk és erre nem lehetünk büszkék.

Különösen veszélyeztetettek a gyermekek és a fiatalok. A vizsgálatok azt mutatják, hogy a gyermekek egyre többen és egyre fiatalabb korban kezdik el használni a drogokat, gyakran a felnőtté válás szimbólumát látva bennük. Életkorukból, korlátozott belátási, előrelátási képességükből adódóan – többnyire nem mérik fel a szerek saját egészségükre és személyiségükre gyakorolt pusztító hatásait. Mint ahogy nem látják azt sem, hogy ez az életforma megalázza a társadalom által nem preferált beállítódásoknak, a bűnözésnek. A kiváltó okok között a családból menekülés, a magányosság, az örömkeresés igénye is szerepel. A gyermekkorúaknál elsősorban a dohányzás és alkoholos italok fogyasztása érhető tetten, de a kábítószer használata sem ismeretlen a korcsoportnál. Ez utóbbi tekintetében legveszélyeztetettebb a középiskolás korosztály, ahol országos adatok szerint évről évre emelkedő tendenciákkal, mára már legalább egyharmaduk kipróbált valamilyen drogot. Nem kis számban található köztük jólszituált, tanult szülők gyermekei is.

A kábítószer fogyasztók többszörösen veszélyeztetettek, mert az étellel szembeni közömbösségük, az értékek elvesztése, tagadása üressé, labilissá, érdektelenné teszi a személyiséget. Állapotuk pedig egyaránt viheti őket az öngyilkosság, az agresszió, a kriminalitás vagy egyéb devianciák irányába. További kockázati tényező, hogy egy részük a felnőtt szenvedélybetegek táborát fogja később gyarapítani.

A hangsúly éppen ezért a hozzájutás jogi szabályozásának szigorítása mellett elsősorban a megelőző típusú felvilágosításon van.

A KEF együttműködéseiben a résztvevők önállósága mellett meg kell jelennie a közös akaratnak és a közös kommunikációnak, amely a szervezet azon közös identitásán alapul, hogy a tagok - a KEF égisze alatt - együtt többet tehetnek a kitűzött célok elérésben, mint külön – külön.

A KEF ezért összekötőkapocs:

- a helyi közösségek különböző, szakmailag releváns közösségei között
- az oktatási intézmények és a megelőző, egészségnevelő tevékenységet végzők között
- a drogszakma és a laikus közösség között, beleértve a civil szerveződéseket és a fiatalok közösségeit is
- a drogprobléma szakmai képviselői és a nyilvánosságot biztosító intézmények, az elektronikus és írott média között
- az országos és helyi stratégiák között
- más települések KEF szervezetei között, kölcsönös tapasztalatszerzés céljából

A kábítószerügyi fórum koordinációs tevékenysége kettős, hiszen egyrészt ellátja a hozzá csatlakozott intézmények, hatóságok közötti belső koordinációt, másrészt a kifelé irányuló koordinációval és az azt kísérő kommunikációval igyekszik összefogni és segítő együttműködésre bírni a helyi társadalom minél szélesebb közösségét. A KEF feladata, hogy a helyi közösségekben a problémák vonatkozásában releváns, sőt gyakran a drogproblémán túlnyúló egyéb addiktológiai, bűnmegelőzési, egészségfejlesztő prevenciós tevékenységeket generálja, összefogja és koordinálja.

Együttműködő szakterületek:

- Oktatás / nevelés
- Egészségügy, elterelés, rehabilitáció
- Mentálhigiénés szolgáltatások
- Szociális terület
- Család-és gyermekjóléti szolgáltatók
- Intézményi, iskolaorvosi és védőnői hálózat
- Igazgatási, önkormányzati szakterületek
- Bűnmegelőzés, felderítés
- Baleset-megelőzés
- Kortárssegítés
- Igazságügyi, áldozatvédelmi, jogi szolgáltatások
- Büntetés-végrehajtás
- Kulturális és sport lehetőségeket biztosítók
- Foglalkoztatáspolitikai terület
- Vendéglátás, szórakoztató üzletágak
- Média

- Egyházi szolgáltatások
- Munkahelyek
- Civil szervezetek

Bár az önkormányzat, a civil szféra, illetve a civil szervezetek egymás közötti kommunikációjára és összefogására is számtalan jó példa volt az elmúlt évek folyamán, a kapcsolatépítés további fejlesztésre szorul.

Szociális, Lakás és Egészségügyi Bizottság 47/2024. (V.06.) határozata

A Szociális, Lakás és Egészségügyi Bizottság – 10 igen, egyhangú szavazattal – az előterjesztést közgyűlési tárgyalásra alkalmasnak tartja.

Humánigazgatási Bizottság 51/2024. (V.06.) határozata

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Humánigazgatási Bizottsága egyhangúlag – 10 igen szavazattal – támogatta a határozati javaslatban megfogalmazottakat.

ZMJV RNÖK 17/2024. (V.08.) határozata

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata Képviselőtestülete a „Tájékoztató a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról” című előterjesztéssel egyetért, elfogadásra ajánlja a Közgyűlésnek.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést a tájékoztató, illetve az alábbi határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat:

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló tájékoztatót elfogadja, felkéri a címzetes főjegyzőt, hogy a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdésében foglaltaknak megfelelően küldje meg azt a Zala Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya részére.

Határidő: 2024. május 31.

Felelős: dr. Kovács Gábor címzetes főjegyző

Zalaegerszeg, 2024. május 9.

Balaicz Zoltán
polgármester

